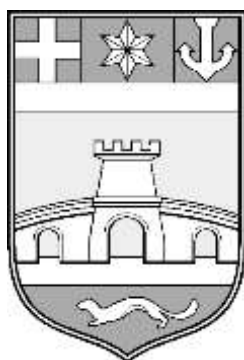

REPUBLIKA HRVATSKA
OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA
SKUPŠTINA

Materijal za sjednicu

**INFORMACIJA O
STANJU SOCIJALNE SKRBI
I POSLOVANJU USTANOVA
SOCIJALNE SKRBI ČIJI JE
OSNIVAČ OSJEČKO-
BARANJSKA ŽUPANIJA
U 2017. GODINI**

Materijal pripremljen u

*Upravnom odjelu za zdravstvo i
socijalnu skrb Osječko-baranjske županije*

Osijek, kolovoza 2018.

**INFORMACIJA O STANJU
SOCIJALNE SKRBI I
POSLOVANJU USTANOVA
SOCIJALNE SKRBI ČIJI JE
OSNIVAČ OSJEČKO-
BARANJSKA ŽUPANIJA
U 2017. GODINI**

I. UVOD

Socijalna skrb je organizirana djelatnost od javnog interesa za Republiku Hrvatsku čiji je cilj pružanje pomoći socijalno ugroženim osobama, kao i osobama u nepovoljnim osobnim ili obiteljskim okolnostima, koja uključuje prevenciju, promicanje promjena, pomoć u zadovoljavanju osnovnih životnih potreba i podršku pojedincu, obitelji i skupinama, u svrhu unapređenja kvalitete života i osnaživanja korisnika u samostalnom zadovoljavanju osnovnih životnih potreba te njihovog aktivnog uključivanja u društvo.

Do donošenja Zakona o socijalnoj skrbi 1997. godine sustav socijalne skrbi bio je u cijelosti centraliziran, a potpunu nadležnost nad sustavom imala je Država. Primjenom tog Zakona sustav socijalne skrbi počeo se decentralizirati. Od 2002. godine županije su dobile značajnije mjesto u sustavu socijalne skrbi, postale su osnivačima domova za starije i nemoćne osobe kojima je osnivač bila Država.

Zakonom o socijalnoj skrbi iz 2012. godine nastavljena je daljnja decentralizacija i deinstitutionalizacija sustava socijalne skrbi te prenošenje daljnjih obaveza na županije. Županije su tako dobile u nadležnost utvrđivanje ispunjavanja propisanih uvjeta za pružanje usluga pravnih osoba, za obavljanje poslova obiteljskog doma, savjetovaništva te pomoći u kući kao profesionalne djelatnosti u socijalnoj skrbi, a koju pruža fizička osoba.

Krajem 2013. godine donesen je novi Zakon o socijalnoj skrbi ("Narodne novine" broj 157/13., 152/14., 99/15., 52/16., 16/17. i 130/17.), koji je stupio na snagu 1. siječnja 2014. godine. Ovaj Zakon uveo je nove kriterije za ostvarivanje socijalnih naknada i socijalnih usluga kao potpora integraciji socijalno isključenih u društvo i na tržište rada, omogućio je uspostavljanje standarda kvalitete socijalnih usluga te uvjeta za provođenje deinstitutionalizacije i razvijanje novih izvaninstitucionalnih usluga socijalne skrbi.

Analizom i usporedbom stanja u odnosu na 2016. godinu, socijalna slika Županije u 2017. godini je sljedeća:

1. broj stanovnika Županije prema Popisu iz 2011. godine je 305.032	2016.	2017.
2. broj zaposlenih	prosječno mjesečno 83.904	prosječno mjesečno 84.536
3. broj umirovljenika	65.776	65.329
4. broj nezaposlenih osoba	prosječno mjesečno 28.062	prosječno mjesečno 23.453
5. obitelj i korisnici zajam.minim.naknade	6.146	5.631
6. korisnici doplatka za djecu	15.461	13.539

Korišteni su podaci: 1. Državnog zavoda za statistiku, 2. i 4. Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, 3. i 6. Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 5. centara za socijalnu skrb.

II. SUSTAV SOCIJALNE SKRBI UTEMELJEN NA ZAKONU O SOCIJALNOJ SKRBI

1. Način obavljanja djelatnosti socijalne skrbi

Prema Zakonu o socijalnoj skrbi djelatnost socijalne skrbi obavljaju ustanove socijalne skrbi, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, udruge, vjerske zajednice, druge pravne osobe, obrtnici i druge fizičke osobe koje obavljaju djelatnost socijalne skrbi, pod uvjetima i na način propisan Zakonom, posebnim zakonima i provedbenim propisima.

Ustanove socijalne skrbi su:

1. centar za socijalnu skrb
2. dom socijalne skrbi
3. centar za pružanje usluga u zajednici
4. centar za pomoć u kući.

Socijalne usluge mogu se pružati u mreži i izvan mreže socijalnih usluga. Socijalne usluge u mreži pružaju ustanove kojima je osnivač Republika Hrvatska te pravne osobe, obrtnici i druge fizičke osobe s kojima je Ministarstvo sklopilo ugovor o pružanju socijalnih usluga, osim ako Zakonom ili posebnim propisom nije drugačije određeno. Strane pravne i fizičke osobe mogu pružati socijalne usluge u mreži pod uvjetima propisanim Zakonom. Socijalne usluge izvan mreže obavljaju pravne osobe, obrtnici i druge fizičke osobe koje su pribavile rješenje o ispunjavanju minimalnih uvjeta za pružanje socijalnih usluga u skladu sa Zakonom i posebnim propisom.

Ministar nadležan za poslove socijalne skrbi, uz prethodno pribavljena mišljenja jedinica područne (regionalne) samouprave, odnosno Grada Zagreba, 2014. godine utvrdio je Mrežu socijalnih usluga kojom se određuje potreban broj i vrsta socijalnih usluga za područje Republike Hrvatske. Mreža je utvrđena prema stvarnim potrebama korisnika kojima se pravo na socijalne usluge priznaje rješenjem centra za socijalnu skrb.

Međutim, županije, gradovi i općine, vjerske zajednice, trgovačka društva, udruge i druge domaće i strane pravne ili fizičke osobe mogu osnovati ustanove socijalne skrbi ili obavljati djelatnost socijalne skrbi i izvan Mreže za korisnike za koje usluge plaćaju sami korisnici ili članovi njihovih obitelji ili drugi obveznici uzdržavanja pod propisanim uvjetima.

a) *Centri za socijalnu skrb na području Županije*

Centri za socijalnu skrb su javne ustanove koje rješenjem ministarstva nadležnog za poslove socijalne skrbi osniva Republika Hrvatska za područje jedne ili više općina ili gradova na području iste županije, odnosno za područje Grada Zagreba.

Županija u okviru svojih zadaća financira materijalne i financijske rashode (naknade troškova zaposlenima, rashode za materijal i energiju, rashode za usluge, ostale nespomenute rashode poslovanja, financijske rashode) centara za socijalnu skrb na svom području - Osijek, Đakovo, Valpovo, Donji Miholjac, Našice i Beli Manastir.

b) *Domovi socijalne skrbi*

Domovi socijalne skrbi su javne ustanove, a osnivaju se za obavljanje socijalnih usluga propisanih Zakonom. Ovo izvješće sadržava podatke o domovima socijalne skrbi razvrstanim na domove za djecu i mladež te domove za odrasle osobe.

Na području Osječko-baranjske županije djeluju sljedeći pružatelji usluga za djecu i mladež:

Centar za pružanje usluga u zajednici Klasje Osijek (prije Dječji dom Klasje) je ustanova socijalne skrbi čiji je osnivač Republika Hrvatska. Dječji dom Klasje je 2016. godine transformiran iz Doma u Centar.

Djelatnost ustanove je smještaj djece i mladih bez odgovarajuće roditeljske skrbi, smještaj trudnica i roditelja s djetetom do godine dana djetetova života, poludnevni i cjelodnevni boravak djece i mladih, organizirano stanovanje uz povremenu podršku mladih starijih od 16 godina te savjetovanje i pomaganje primarnih, udomiteljskih i posvojiteljskih obitelji i mladih nakon izlaska iz skrbi.

Kapacitet Centra je 149 korisnika od toga: na smještaju - za 46 korisnika, trudnica i roditelja s djetetom - za 4 roditelja i 4 djeteta, u organiziranom stanovanju - za 6 korisnika, te na poludnevnom/cjelodnevnom boravku - za 95 korisnika.

Tijekom 2017. godine u Centru je boravilo 194 korisnika, na smještaju - 63 korisnika, trudnica i roditelja s djetetom - 19, u organiziranom stanovanju - 4 korisnika, te na poludnevnom/cjelodnevnom boravku - 108 korisnika. Usluga savjetovanja i pomaganja pružala se za 23 korisnika.

Usluge poludnevnog boravka se pružaju u Osijeku za 3 korisničke skupine. Centar ima 4 dislocirane jedinice poludnevnog boravka, u Belom Manastiru za 3 skupine korisnika, u Čepinskim Martincima za 1 skupinu, u Bistrincima za 2 skupine, te u Antunovcu za 1 skupinu korisnika.

Centar ima 2 stambene jedinice (stana) u Osijeku za pružanje usluge organiziranog stanovanja kapaciteta 6 korisnika.

Dom za odgoj djece i mladeži Osijek je ustanova socijalne skrbi čiji je osnivač Republika Hrvatska, a djelatnost joj je pružanje usluga socijalne skrbi izvan vlastite obitelji djeci muškog spola starosti od 7-14 godina i mladeži oba spola starosti od 14-21 godine, a koja manifestiraju različite oblike poremećaja u ponašanju. U Dom se mogu smjestiti djeca i mladež s prostora cijele Republike Hrvatske, no prioritetno je smještavanje onih s područja naše i susjednih županija.

Kapacitet Doma je 92 korisnika. U 2017. godini usluge Doma koristio je 171 korisnik, u prihvatnoj stanici 78, na timskoj procjeni/dijagnostici kroz uslugu smještaja 44, a kroz uslugu boravka 3, na poludnevnom boravku 15, te na privremenom smještaju radi provođenja kraćih rehabilitacijskih tretmana 46 korisnika. Od ukupnog broj korisnika, 71 je s područja Osječko-baranjske županije, 69 iz susjednih županija, 2 s ostalih područja RH, te 29 korisnika iz drugih država.

Od rujna 2015. godine u Dom se smještavaju i djeca strani državljani bez pratnje. Dužina njihovog boravka varira od nekoliko dana do 2,5 godine, a dolaze iz različitih zemalja: Afganistana, Egipta, Irana, Iraka i dr. U 2017. godini u Domu je bilo smješteno njih 29. Trenutno se na odjelu nalazi 7 maloljetnika stranih državljana bez pratnje.

SOS-Dječje selo Ladimirevci je ustanova socijalne skrbi za zbrinjavanje djece i mladeži bez odgovarajuće roditeljske skrbi, a osnivač joj je međunarodna organizacija Kinderdorf International Ibrsbruck. U Selu žive djeca iz cijele Hrvatske.

Kapacitet SOS-Dječjeg sela je 112 korisnika na smještaju, od toga u samom Dječjem selu 80 korisnika, a u 2 podružnice Zajednice mladih u Osijeku 32 korisnika.

Na dan 31. prosinca 2017. godine u SOS Dječjem selu bilo je smješteno 102 korisnika. Tijekom godine podnijeto je 33 zahtjeva za smještaj, te je pruženo 913 usluga savjetovanja i pomaganja.

Domovi za odrasle osobe skrbe se za tjelesno, mentalno ili višestruko oštećene ili psihički bolesne odrasle osobe, ovisnike o alkoholu, drogama ili drugim opojnim sredstvima, osobe kojima je potrebna dugotrajna zdravstvena zaštita i njega, odnosno stacionarna skrb, te za starije i teško bolesne odrasle osobe.

Na području Osječko-baranjske županije djeluju sljedeći pružatelji usluga za odrasle osobe:

Centar za pružanje usluga u zajednici Osijek "Ja kao i ti" (prije Dom za psihički bolesne odrasle osobe Osijek) je ustanova socijalne skrbi čiji je osnivač Republika Hrvatska. Od 2015. godine Dom je transformiran u Centar za pružanje usluga u zajednici gdje je naglasak stavljen na pružanje usluga korisnicima kroz organizirano stanovanje u stambenim jedinicama.

Kapacitet Centra je 108 korisnika, od toga 30 korisnika u jedinici za pojačanu njegu - stacionaru te 78 u stambenom dijelu. Na dan 31. prosinca 2017. godine Centar je pružao usluge skrbi za 104 korisnika, od toga za 30 korisnika u stacionaru te za 74 korisnika u organiziranom stanovanju. Korisnici organiziranog stanovanja uz podršku smješteni su u 28 stambenih jedinica. U okviru usluge pomoći u kući 26 korisnika koristilo je uslugu organiziranja prehrane, 34 uslugu obavljanja kućanskih poslova, 12 uslugu održavanja osobne higijene te 14 korisnika druge vrste usluga.

Na dan 31. prosinca 2017. godine bilo je podnijetih 32 zahtjeva za smještaj u Centar.

Dom za starije i nemoćne osobe Osijek je ustanova socijalne skrbi čiji je osnivač Osječko-baranjska županija. Kapacitet Doma je 353 korisnika, od toga 180 korisnika u jedinici za pojačanu njegu - stacionaru te 173 u stambenom dijelu. U Domu je na dan 31. prosinca 2017. godine bilo smješteno 340 korisnika, od toga 180 korisnika u stacionaru te 160 u stambenom dijelu.

Način plaćanja cijene usluga bio je sljedeći:

- 298 korisnika sami su plaćali troškove smještaja,
- za 8 korisnika troškove su snosili zajedno korisnik i Ministarstvo,
- za 3 korisnika troškove smještaja u cijelosti je snosilo Ministarstvo,
- 31 korisnik uslugu je plaćao sam, ali i iz drugih izvora odnosno od drugih obveznika plaćanja.

Na dan 31. prosinca 2017. godine bilo je podnijetih 2.210 zahtjeva za smještaj u Dom, od toga 468 zahtjeva za smještaj u stacionar, te 1.742 u stambenom dijelu. Zainteresiranih za smještaj odmah je bilo 1.805 potencijalnih korisnika, od toga njih 280 za smještaj u stacionaru te 1.525 za smještaj u stambenom dijelu.

Na isti dan u Domu je bio zaposlen 91 radnik, od toga 45 stručna radnika.

Dom za starije i nemoćne osobe Đakovo je ustanova socijalne skrbi čiji je osnivač Osječko-baranjska županija. Kapacitet Doma je 240 korisnika, od toga 123 korisnika u jedinici za pojačanu njegu - stacionaru te 117 u stambenom dijelu. U Domu je na dan 31. prosinca 2017. godine bilo smješteno 236 korisnika, od toga 117 korisnika u stacionaru, te 119 u stambenom dijelu.

Način plaćanja cijene usluga bio je sljedeći:

- 140 korisnika samo je plaćalo troškove smještaja,
- 61 korisnik troškove je plaćao sam i iz drugih izvora,
- za 12 korisnika troškove su snosili zajedno korisnik i Ministarstvo,
- za 11 korisnika troškove smještaja snosilo je u cijelosti Ministarstvo,
- za 12 korisnika usluga se plaćala iz drugih izvora odnosno od drugih obveznika plaćanja.

Na dan 31. prosinca 2017. godine bila su podnesena 944 zahtjeva za smještaj u Dom, od toga 185 zahtjeva za smještaj u stacionaru te 759 u stambenom dijelu. Zainteresirano za smještaj odmah je bilo 28 potencijalnih korisnika, od toga njih 16 za smještaj u stacionaru te 12 za smještaj u stambenom dijelu.

Na isti dan u Domu je bilo zaposleno 80 radnika, od toga 46 stručna radnika.

Dom za starije i nemoćne osobe Beli Manastir je ustanova socijalne skrbi čiji je osnivač Osječko-baranjska županija. Kapacitet Doma je 180 korisnika, od toga 56 korisnika u jedinici za pojačanu njegu - stacionaru te 124 u stambenom dijelu. U Domu je na dan 31. prosinca 2017. godine bilo smješteno 174 korisnika, od toga 50 korisnika u stacionaru i 124 korisnika u stambenom dijelu.

Način plaćanja cijene usluga bio je sljedeći:

- 70 korisnika samo je plaćalo troškove smještaja,
- 71 korisnik troškove su plaćali sami i iz drugih izvora,
- za 20 korisnika troškove su snosili zajedno korisnik i Ministarstvo,
- za 12 korisnika troškove smještaja u cijelosti je snosilo Ministarstvo,
- za 1 korisnika usluga se plaćala iz drugih izvora odnosno od drugih obveznika plaćanja.

Na dan 31. prosinca 2017. godine bilo je podnijeto 90 zahtjeva za smještaj u Dom, od toga 15 zahtjeva za smještaj u stacionaru, te 75 za smještaj u stambenom dijelu. Zainteresirano za smještaj odmah bilo je 59 potencijalnih korisnika, od toga njih 11 za smještaj u stacionaru, te 48 za smještaj u stambenom dijelu.

Na isti dan u Domu je bilo zaposleno 52 radnika, a od toga 25 stručna radnika.

Uz usluge smještaja korisnika, Dom za starije i nemoćne osobe u Osijeku pružao je uslugu pomoći u kući za 47 korisnika, i to organiziranje prehrane.

Dom u Đakovu također je pružao usluge pomoći u kući za 52 korisnika, od toga za 39 korisnika organiziranje prehrane, za 2 pomoć u kućanskim poslovima, za 3 održavanje osobne higijene te za 8 korisnika zadovoljavanje drugih svakodnevnih potreba.

Ministarstvo socijalne politike i mladih je od 01. svibnja 2014. godine započelo novi način ostvarivanja prava na usluge pomoći u kući. Primjenjujući jedinstvenu metodologiju za izračun cijena usluga Ministarstvo je izradilo cjenik usluga kako slijedi:

- usluga obavljanja kućanskih poslova	36,78 kn po satu
- usluga održavanja osobne higijene korisnika	36,78 kn po satu
- usluga uređenja okućnice i drugih tehničkih poslova	36,78 kn po satu
- uslugu organiziranja prehrane	09,08 kn po satu.

S obzirom na propisani imovinski cenzus mali broj korisnika može ostvariti to pravo temeljem rješenja centra za socijalnu skrb, a stvarna potreba za uslugom pomoći u kući daleko je veća od utvrđenih prava.

Cijena smještaja u ustanovama kojima je Županija osnivač kreće se od 1.649,00 do 2.500,00 kuna što ovisi o načinu smještaja i pruženim uslugama (jednokrevetna, dvokrevetna ili trokrevetna soba, pokretni ili nepokretni korisnik), osim u novom stacionarnom dijelu Doma u Đakovu čiji je kapacitet 54 korisnika i to za nepokretne osobe, za koji je cijenu usluge slijedom Zakona utvrdilo Upravno vijeće Doma u iznosu od 2.700,00 kuna.

Dom za starije i nemoćne osobe Baranjsko sunce u Belom Manastiru je ustanova socijalne skrbi čiji je osnivač fizička osoba. Kapacitet Doma je 75 korisnika, od toga 22 korisnika u jedinici za pojačanu njegu - stacionaru. Na dan 31. prosinca 2017. godine u Domu je bilo smješteno 60 korisnika, od toga 14 korisnika u stacionaru.

Dom pruža usluge pomoći u kući koje obavlja temeljem ugovora sklopljenog s Ministarstvom i Gradom Belim Manastirskom. Dom pruža uslugu pomoći u kući u okviru koje su 2 korisnika koristila uslugu organiziranja prehrane, 3 uslugu obavljanja kućanskih poslova, 1 uslugu održavanja osobne higijene te 3 korisnika druge vrste usluga.

Dom za starije i nemoćne osobe Moj dom Majdenić u Donjem Miholjcu je ustanova socijalne skrbi čiji je osnivač fizička osoba. Kapacitet Doma je 100 korisnika, od toga 50 korisnika u jedinici za pojačanu njegu - stacionaru. Na dan 31. prosinca 2017. godine u Domu je bilo smješteno 64 korisnika, od toga 20 korisnika u stacionaru.

Dom pruža uslugu pomoći u kući u okviru koje je 55 korisnika koristilo uslugu organiziranja prehrane, te 2 korisnika druge vrste usluga.

Dom za starije i nemoćne osobe Sv. Ana u Zelčinu je ustanova socijalne skrbi čiji je osnivač fizička osoba. Kapacitet Doma je 40 korisnika, od toga 24 korisnika u jedinici za pojačanu njegu - stacionaru. Na dan 31. prosinca 2017. godine u Domu je bilo smješteno 40 korisnika, od toga 24 korisnika u stacionaru.

Dom za starije i nemoćne osobe Tajnovac u Zoljanu je ustanova socijalne skrbi čiji je osnivač fizička osoba. Kapacitet Doma je 28 korisnika, od toga 14 korisnika u jedinici za pojačanu njegu - stacionaru. Na dan 31. prosinca 2017. godine u Domu je bilo smješteno 20 korisnika, od toga 5 korisnika u stacionaru.

Dom za starije i nemoćne osobe Sv. Antun u Šagu je ustanova socijalne skrbi čiji je osnivač fizička osoba. Kapacitet Doma je 60 korisnika, od toga 14 korisnika u jedinici za pojačanu njegu - stacionaru. Na dan 31. prosinca 2017. godine u Domu je bilo smješteno 60 korisnika, od toga 14 korisnika u stacionaru.

Dom pruža uslugu pomoći u kući u okviru koje je 8 korisnika koristilo uslugu organiziranja prehrane.

Cijena smještaja u ustanovama kojima je osnivač privatna osoba kreće se od 2.500,00 do 4.300,00 kuna.

c) Centar za profesionalnu rehabilitaciju Osijek

Centar za profesionalnu rehabilitaciju Osijek je ustanova socijalne skrbi čiji je osnivač bila Osječko-baranjska županija. Slijedom Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba sa invaliditetom ("Narodne novine" broj 157/13., 152/14. i 39/18.) Županija je kao osnivač Centra donijela 7. srpnja 2015. godine odluku o prijenosu 40% svojih osnivačkih prava nad Centrom na Republiku Hrvatsku, bez naknade. Slijedom toga je 28. rujna 2015. godine zaključen Ugovor o prijenosu dijela osnivačkih prava nad Centrom za profesionalnu rehabilitaciju Osijek i obavljanju osnivačkih prava i obveza između Republike Hrvatske i Osječko-baranjske županije. Prijenosom udjela Centar je svoju djelatnost uskladio sa Zakonom te je preuzeo status regionalnog centra za područje pet županija, i to za Osječko-baranjsku, Vukovarsko-srijemsku, Brodsko-posavsku, Požeško-slavonsku i Virovitičko-podravsku županiju.

Implementiranje sustava u praksu suočilo je sve centre u Republici Hrvatskoj, pored ostalih i s problemom financiranja i financijske samoodrživosti zakonom uspostavljenog novog modela, odnosno rada centara za profesionalnu rehabilitaciju.

Naime, donošenjem Standarda usluga profesionalne rehabilitacije kao i niza provedbenih propisa (pored ostalih i Cjenika usluga profesionalne rehabilitacije) te njihova provedba u praksi, ukazalo je na teškoće koje u cjelini dovode u pitanje održivost definiranog modela kako u operativnom (standardima uvjetovana mala dinamika - protočnost predmeta) tako i u financijskom smislu (problem niske cijene usluga, problem nemogućnosti financiranja rada centara isključivo sredstvima ostvarenim pružanjem usluga profesionalne rehabilitacije i dr.).

U tom smislu, pokrenuta je zajednička inicijativa resornog Ministarstva rada i mirovinskog sustava, krovne stručne institucije - Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom kao i svih centara u RH koja je bila usmjerena ka doradi zakonodavnog okvira kako bi se osigurao održivi model funkcioniranja i financiranja sustava u cjelini, kao i rada centara.

Rezultat svega navedenog je donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom ("Narodne novine" broj 39/18.) koji je Hrvatski sabor donio 20. travnja 2018. godine, a kojim je između ostalog utvrđeno da će Republika Hrvatska preuzeti prava i obveze osnivača nad Centrom za profesionalnu rehabilitaciju Zagreb, Centrom za profesionalnu rehabilitaciju Osijek, Centrom za profesionalnu rehabilitaciju Rijeka i Centrom za profesionalnu rehabilitaciju Split danom stupanja na snagu uredbi o osnivanju centara za profesionalnu rehabilitaciju koje će Vlada Republike Hrvatske donijeti najkasnije do 1. siječnja 2019. godine.

Djelatnost Centra

Profesionalna rehabilitacija

Centar u okviru profesionalne rehabilitacije provodi rehabilitacijsku procjenu o razini radne sposobnosti, znanja, radnih navika i profesionalnih interesa, pomoć u prevladavanju različitih poteškoća koje onemogućuju uključivanje u daljnje usluge profesionalne rehabilitacije, izradu perspektiva, analiza radnog mjesta i radnog okruženja, stručnu podršku i praćenje tijekom obrazovanja, osposobljavanja ili usavršavanja, stručnu podršku i praćenje na radnom mjestu i u radnom okruženju, jačanje radnih potencijala i profesionalnih kompetencija (radni centar), jačanje radnih potencijala i profesionalnih kompetencija (virtualna radionica), izradu planova prilagodbe radnog mjesta i radnog okoliša (arhitektonska prilagodba) te prilagodbe opreme i sredstava za rad (tehnička prilagodba) te procjenu radne učinkovitosti.

Poslove profesionalne rehabilitacije organizira i provodi Stručni tim Centra (psiholog, 3 socijalna radnika, pravnik i 2 liječnika specijalista medicine rada) koji ujedno i prati uspješnost provedbe programa za svakog korisnika te po ocjeni ili potrebi intervenira terapijski, savjetodavno, motivacijski i sl.

Tijekom 2017. godine zaprimljeno je 147 predmeta. Obradeno je 98, od toga 60 rehabilitacijskih procjena, 35 utvrđivanja invaliditeta u odnosu na rad te 3 procjene radne učinkovitosti.

Obrazovanje odraslih i ostalo obrazovanje

Obrazovanje odraslih djelatnost je koju Centar razvija paralelno s programima stručne rehabilitacije, s obzirom da do sada razvijeni resursi omogućuju i uključivanje osoba izvan sustava profesionalne rehabilitacije. Centar u okviru poslova obrazovanja odraslih neposredno organizira i provodi programe osposobljavanja i usavršavanja iz područja tradicijskih zanimanja kao i dijela informatičkih zanimanja. U 2017. godini nisu obavljali poslove obrazovanja odraslih.

Skrb o žrtvama nasilja u obitelji uključujući uslugu smještaja i usluge savjetovanja i pomaganja

Pružanje socijalne usluge privremenog smještaja u kriznim situacijama odnosi se na program zaštite žrtava nasilja u obitelji koji je posljedica intervencije lokalne zajednice, odnosno Osječko-baranjske županije i Grada Osijeka u području nasilja u obitelji, osobito nasilja nad djecom i ženama.

Projekt je realiziran tijekom 2000. godine ustanovljenjem Skloništa za žrtve nasilja u obitelji u Osijeku (tzv. Sigurne kuće). Kapacitet Skloništa je 9 soba (4 dvokrevetne i 5 četverokrevetnih), odnosno 28 korisnika.

Sklonište je organizirano na način da sve stručne poslove organizira i provodi Stručni tim u čijem su sastavu profesionalno angažirani socijalni radnik, psiholog i radni terapeut. Pored navedenih, kroz programe javnih radova, odnosno druge oblike poticanog zapošljavanja angažiraju se i drugi stručni radnici prema potrebi.

Stručni rad uključuje i prijem korisnika, psihosocijalnu dijagnostiku, pripremu za osamostaljivanje i osnaživanje, psihološki tretman, radne aktivnosti, radno-edukacijske aktivnosti i organiziranje slobodnog vremena, brigu o zdravlju evaluaciju i praćenje korisnika i dr.

Tijekom 2017. godine u Odjelu socijalnih usluga, a temeljem rješenja centara za socijalnu skrb, bilo je smješteno 59 osoba, žrtava nasilja u obitelji, od čega 30 žena i 29 djece (14 predškolskog uzrasta i 15 školskog uzrasta).

Najveći broj korisnika dolazi iz Osječko-baranjske (40 korisnika ili 67,80%) te iz Vukovarsko-srijemske županije (13 korisnika ili 22,03%), dok je preostalih 6 korisnika došlo iz Primorsko-goranske županije (5 ili 8,48%) te iz Brodsko-posavske županije (1 ili 1,69%).

U 2017. godini ostvareno je 6.320 dana smještaja u Odjelu (u 2016. godini 5.725). Prosječan broj dana smještaja u 2017. godini po korisniku iznosio je 107,12 (u 2016. godini 89,45).

d) Centar za pružanje usluga u zajednici

Centar za pružanje usluga u zajednici je javna ustanova koja se osniva za pružanje podrške korisnicima i pružateljima izvaninstitucijskih oblika smještaja, pružanje usluga boravka, usluge savjetovanja i pomaganja, usluge rane intervencije, usluge psihosocijalne podrške, usluge pomoći u kući, usluge pomoći pri uključivanju u programe odgoja i obrazovanja (integracija) i usluge organiziranog stanovanja, a iznimno i usluge smještaja.

Centar za pružanje usluga u zajednici osniva Republika Hrvatska rješenjem ministra nadležnog za poslove socijalne skrbi, a osnivačka prava ima Ministarstvo.

Jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te vjerska zajednica, trgovačko društvo, udruga i druga domaća i strana pravna ili fizička osoba mogu osnovati centar za pružanje usluga u zajednici pod uvjetima i na način propisan Zakonom o ustanovama i Zakonom o socijalnoj skrbi.

Na području Županije postoje 2 takva centra, Centar za pružanje usluga u zajednici Osijek "Ja kao i ti" koji je nastao transformacijom Doma za psihički bolesne odrasle osobe Osijek, te Centar za pružanje usluga u zajednici Klasje Osijek koji je nastao transformacijom Dječjeg doma Klasje, a o čemu je bilo govora pod točkom 1.b) Domovi socijalne skrbi.

e) Centar za pomoć u kući

Centar za pomoć u kući je ustanova socijalne skrbi koja se osniva za pružanje svih ili pojedinih usluga pomoći u kući i to: organiziranje prehrane, obavljanje kućnih poslova, održavanje osobne higijene te zadovoljavanje drugih svakodnevnih potreba. Na području Županije ne postoji niti jedan centar za pomoć u kući, već takove usluge pružaju kao dodatne poslove domovi za starije i nemoćne osobe te različite civilne udruge kao što su:

- Hrvatska udruga žena Petrijevcima, s programom "Podrška ženama starije životne dobi",
- Katolička udruga "Veronikin rubac" s programom "Sami ste i nemoćni, biti ćemo dio vaše obitelji",
- Kršćanska humanitarna udruga "Putevi milosti" Osijek, s programom "Pomoć socijalno ugroženim obiteljima",
- Mirovna grupa "Oaza" Beli Manastir s programom "Besplatni topli obroci za starije i nemoćne osobe",
- Udruga sv. Vinka Paulskog, Konferencija Svih svetih Đakovo, s programom "Ljubi bližnjega svoga kao samoga sebe",
- Hrvatski crveni križ - Gradsko društvo crvenog križa Našice, s programom "Pomoć starima i nemoćnima" i druge udruge s različitim programima i projektima.

Svi navedeni projekti udruga financirani su iz Županijskog proračuna u okviru financijskih mogućnosti Županije u 2017. godini.

Katolička Udruga "Veronikin rubac" osnovana je u prosincu 2006. godine s ciljem pružanja pomoći starijim i nemoćnim osobama na području Osijeka i bliže okolice. Tijekom 2017. godine 67 volontera pružila su usluge za 143 korisnika.

Udruga svojim uslugama omogućava potrebitima premostiti vrijeme od evidentirane potrebe do društveno organizirane zdravstvene skrbi ili smještaja u socijalnoj zaštitnoj potrebi. Tijekom godine surađivali su s Crvenim križom Osijek, Centrom za socijalnu skrb Osijek, Patronažnom službom Doma zdravlja Osijek, Caritasom Đakovačko-osječke nadbiskupije i Udrugom "Rijeka ljubavi" iz Osijeka.

Usluge koje Udruga pruža odnose se na posjete korisnicima i druženje, organiziranje pogreba i obilazak groblja, nabavu za domaćinstvo, sezonska spremanja, odlazak obiteljskom liječniku, nabavku pomagala i lijekova, ishođenje prava iz zdravstvene zaštite i socijalne skrbi i dr.

Udruga raspolaže s određenim pomagalima kao što su kreveti, hodalice, invalidska i toaletna kolica, antidekubitalni madraci i sl., a koja im olakšavaju rad u domovima korisnika.

Održano je 12 redovitih sastanaka u Udruzi. Također su održana razna predavanja vezano za društveni i palijativni pristup bolesnicima, prehranu palijativnih bolesnika i zdravstvenu skrb.

Značajnu ulogu u pružanju usluga socijalne skrbi na području Županije ima Caritas Đakovačko - osječke nadbiskupije u Osijeku i Društvo Crvenog križa Osječko-baranjske županije.

Caritas Đakovačko - osječke nadbiskupije pruža usluge pripreme toplih obroka za socijalno ugrožene građane Grada Osijeka te usluge smještaja i prehrane korisnika u Centru za prihvrat beskućnika u Osijeku.

Caritasova pučka kuhinja je tijekom 2017. godine pripremila i podijelila ukupno 63.112 kuhanih obroka - prosječno dnevno za 173 korisnika. Cijena jednog obroka iznosi 16,22 kune. Dakle, ukupna vrijednost podijeljenih obroka u Pučkoj kuhinji iznosila je 1.096.644,97 kuna. U 2016. bilo je podijeljeno 63.831 obrok - prosječno dnevno za 174 korisnika. Dakle, u 2017. godini pripremljeno je 719 obroka manje nego u 2016. godini.

Osim toga, u Pučkoj kuhinji pripremaju se i dostavljaju obroci korisnicima u Centru za prihvrat beskućnika. U zimskom razdoblju korisnici su u Centru cjelodnevno te imaju pravo na doručak, ručak i večeru, a u ljetnom razdoblju dva obroka dnevno tj. doručak i večeru u Centru, a ručak u Pučkoj kuhinji. Centar za prihvrat beskućnika kapaciteta je 24 ležaja, dvije muške spavaonice s po 10 ležaja i "ženska soba" s 4 ležaja.

Troškove Pučke kuhinje u 2017. godini financirali su Osječko-baranjska županija u iznosu od 200.000,00 kuna, Grad Osijek u iznosu od 214.624,00 kune, Zaklada Adris u iznosu od 40.000,00 kuna te iz vlastitih sredstava Caritasa u iznosu od 642.020,97 kuna pribavljenih od projekata - novčanih darova, Đakovačko-osječke nadbiskupije, prihoda od prodaje i ostalih donatora.

Aktivnosti **Hrvatskog Crvenog križa Društva Crvenog križa Osječko-baranjske županije** u smislu humanitarne intervencije bile su usmjerene na traženje donacija i koordiniranje podjele pomoći starijim osobama, osobama u stanju socijalne potrebe te osobama s invaliditetom.

Na području djelovanja DCK Osječko-baranjske županije djeluju tri pučke kuhinje i to pri gradskim društvima Crvenog križa Đakovo, Osijek i Valpovo. Većina korisnika pučke kuhinje su starije, nemoćne i slabo pokretne osobe.

Broj korisnika u 2017. godini (dnevni prosjek)	Broj obroka u 2017. godini	Broj korisnika kojima je obrok dostavljan u kuću (dnevni prosjek)	Broj obroka koji je dostavljan po kućama
498	138.444	376	114.870

Projekti/programi za starije i nemoćne osobe - Pomoć u kući

Društvo Crvenog križa	Broj korisnika	Utrošena sredstva
Darda	60	478.376,37 kn
Donji Miholjac	87	420.250,45 kn
Osijek	45	387.227,28 kn
Valpovo	39	322.255,06 kn

Dobrosusjedska pomoć - Tijekom siječnja i veljače 2017. godine zbog velikih hladnoća djelatnici i volonteri GDCK Osijek pomagali su starijim i nemoćnim osobama u vidu cijepanja drva i unošenja ogrijeva, a za najugroženije stanovnike s područja grada Osijeka i Općine Čepin organizirani su redovni kućni posjeti. U tom razdoblju obavljeno je 485 posjeta za nešto više od 90 korisnika te je ostvareno 656 volonterskih sati.

Dnevni boravak za starije osobe

Društvo Crvenog križa	Broj korisnika	Utrošena sredstva
Darda	120	122.096,00 kn
Donji Miholjac	55	55.908,00 kn
Valpovo	57	86.691,25 kn

Prijevoz starijih osoba - projekti su provedeni u Dardi za 57 korisnika te u Donjem Miholjcu za 54 korisnika.

Humanitarna intervencija i socijalni rad - Društva Crvenog križa s područja Županije u 2017. godini pružila su različite vrste pomoći najugroženijim sugrađanima, osobito starijim i nemoćnim i drugim osobama u potrebi, kao što su paketi hrane, higijenski paketi, odjeća i obuća, ortopedska pomagala i sl.

Humanitarnu intervenciju obilježile su velikim dijelom i aktivnosti u sklopu projekta "Humanitarni paket za Slavoniju 1" koji je odobren od strane Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku u sklopu Fonda europske pomoći za najpotrebitije (FEAD). Nositelj ovog projekta u vrijednosti od 8.318.669,50 kn bilo je GDCK Osijek, a partneri su bila društva Darda, Donji Miholjac, Đakovo, Našice i Valpovo, dok je Beli Manastir bilo suradnik u provođenju projekta.

Navedenim projektom osigurano je 39.549 paketa hrane u vrijednosti 3.343,205,53 kune koje je primilo 13.306 korisnika te 17.668 higijenskih paketa u vrijednosti 900.881,42 kune koje je primilo 11.577 korisnika. Popratnim aktivnostima, odnosno kampanjom za prikupljanje donacija prikupljeno je i krajnjim korisnicima u vidu dodatnih paketa pomoći podijeljeno još 178.210,48 kg humanitarne pomoći u vidu hrane i higijenskih potrepština.

Socijalne usluge pružaju i **udomiteljske obitelji** u koje može biti smješteno najviše troje djece, odnosno najviše četiri odrasla korisnika. Zakon o udomiteljstvu prepoznaje udomitelje za djecu te za odrasle osobe. Udomiteljstvo prema potrebama korisnika po Zakonu može biti tradicionalno, specijalizirano, hitno i povremeno. Udomiteljstvo prema statusu udomitelja po Zakonu je nesrodničko i srodničko.

Prema podacima centara za socijalnu skrb na ovaj način zbrinuto je na području Županije u 2016. godini 616 osoba, a u 2017. godini 600 osoba.

Socijalne usluge pružaju i **obiteljski domovi**. Obiteljski dom je oblik pružanja usluge smještaja ili boravka za 5 do 20 odraslih korisnika, odnosno za 4 do 10 djece koji žive ili borave s obitelji pružatelja usluge.

Prema podacima centara za socijalnu skrb temeljem njihovog rješenja na ovaj način zbrinuto je na području Županije u 2016. godini 80 osoba, a u 2017. godini 81 osoba na dugotrajni smještaj. Osim toga, veliki broj osoba smješten je temeljem ugovora između pružatelja usluga i samog korisnika, odnosno obveznika njegovog uzdržavanja.

Na području Županije takovu skrb pružaju obiteljski domovi koji skrbe za starije i nemoćne osobe:

	ADRESA	PREDSTAVNIK	KAPACITET
1.	Osijek, Mosorska 14	Ivanka Nemet	20
2.	Osijek, J.J. Strossmayera 190 d	Snježana Poturak	20
3.	Osijek, Širokobriješka 2a	Liljana Tomić	20
4.	Osijek, Crkvena 56	Ivana Posavec	11
5.	Osijek, J.J. Strossmayera 190 c	Marinka Periš	20
6.	Osijek, Kapelska 39	Ana Balikić	18
7.	Osijek, Mije Kišpatića 48	Ivančica Živković	7
8.	Osijek, Sv. L.Mandića 169	Marko Čeman	10
9.	Tenja, Vlatka Mačeka 9	Danijela Pečurlić Lazar	14
10.	Tenja, Osječka 162	Radmila Vukadinović	11
11.	Tenja, A. Šenoe 22	Igor Stjepanović	15
12.	Brijest, Kaninska 10	Ivana Ikač	6
13.	Klisa, Vukovarska 46	Edita Petanović	20
14.	Višnjevac, A.G. Matoša 19	Sasha Ugljik	12
15.	Višnjevac, Poštansko naselje 13	Luka Živković	13
16.	Divoš, K. Popovića 22	Saša Milošević	20
17.	Ernestinovo, Sunačana 22	Stojan Milošević	20
18.	Ernestinovo, Školska 13	Ivan Kanisek	10
19.	Belišće, P. Zrinskog 5	Dragica Petrić Strugačevac	20
20.	Belišće, K.Tomislava 59	Željka Miletić	20
21.	Sv. Đurađ, A.Radića 35 c	Ana-Marija Kupanovac	15
22.	Đakovo, E.Kvatrenika 9	Toni Ljubas	20
23.	Semeljci, Kralja Tomislava 11	Ivan Svalina	14
24.	Makloševac, Miroslava Krleže 1	Biljana Matijašević	20
25.	Razbojište, Braće Radića 113	Jonatan Kubena	10
26.	Satnica, Osječka 25	Tanja Repinac	17
27.	Satnica, Osječka 30	Kristina Vučkovac	11
28.	Novaki Bizovački, Imotska 86	Lucia Majdenić	20
29.	Bilje, Vinogradska 3 b	Branka Milas	20
30.	Darda, I. Gundulića 7	Ana Slišković	20
31.	Darda, Alojzija Stepinca 15	Senada Považanj	10
32.	Krčenik, Kolodvorska 139	Alica Štih	20
	Ukupni kapacitet		504

te dom koji skrbi za psihički bolesne odrasle osobe:

- Ljiljane Hegeduš u Kneževim Vinogradima, kapaciteta 20 korisnika.

Dakle, ukupni smještajni kapacitet u obiteljskim domovima na području Županije je 524 korisnika.

Cijena smještaja u obiteljskim domovima kreće se od 2.600,00 do 5.500,00 kuna.

Na području Županije tvrtka Alma d.o.o. sa sjedištem u Gorjanima, uz osnovnu djelatnost obavlja i djelatnost socijalne skrbi. Tvrtka ima odobrenje Ureda državne uprave za pružanje usluge smještaja za 20 korisnika.

Prema Zakonu o socijalnoj skrbi udruga, vjerska zajednica, trgovačko društvo i druga domaća i strana pravna osoba te obrtnik, koji pored obavljanja svoje djelatnosti za koju je upisan u sudski registar ili kod drugog nadležnog tijela u skladu s posebnim zakonima pruža socijalne usluge, dužan je socijalne usluge pružati u zasebnoj organizacijskoj jedinici na način i pod uvjetima propisanim Zakonom, osim udruge registrirane isključivo za obavljanje socijalne djelatnosti koja socijalne usluge može pružati bez ustrojavanja zasebne organizacijske jedinice.

Zakonom je isto tako utvrđeno da ispunjavanje minimalnih uvjeta za pružanje socijalnih usluga starijim i nemoćnim osobama, beskućnicima, usluga pomoći u kući te usluga koje pružaju fizičke osobe kao profesionalnu djelatnost utvrđuje jedinica područne (regionalne) samouprave.

Županija je do 2017. godine izdala rješenja o ispunjavanju minimalnih uvjeta za pružanje socijalnih usluga (licencija) starijim i nemoćnim osobama Udruzi starih i nemoćnih osoba Slavuj u Osijeku za pružanje usluga smještaja za 7 osoba, beskućnicima Caritasu Osijek Đakovačko-osječke nadbiskupije za pružanje usluga smještaja u prihvatilištu za 24 osobe, pomoći u kući Hrvatskom Crvenom križu-gradskim društvima Crvenog križa Darda, Donji Miholjac, Đakovo, Osijek i Valpovo, Domu za psihički bolesne odrasle osobe Osijek, županijskim domovima za starije i nemoćne osobe Đakovo i Osijek, domovima za starije i nemoćne osobe kojima je osnivač fizička osoba Moj dom Majdenić i Baranjsko Sunce, Udruzi žena "Izvor" općine Kneževi Vinogradi, Udruzi Matica umirovljenika grada Belišća te Udruzi "Život" iz Jagodnjaka.

Županija je u 2017. godini izdala rješenja o ispunjavanju minimalnih uvjeta za pružanje usluge pomoći u kući Domu za starije osobe Sv. Antun u Šagu.

2. Financiranje socijalne skrbi

Sredstva za financiranje djelatnosti socijalne skrbi osiguravaju se iz sredstava proračuna Republike Hrvatske, sredstava proračuna jedinica područne (regionalne) samouprave i Grada Zagreba, sredstava proračuna jedinica lokalne samouprave, prihoda ostvarenih sudjelovanjem korisnika i njihovih obveznika uzdržavanja u plaćanju troškova socijalnih usluga, vlastitih prihoda, donacija, pomoći i ostalih namjenskih prihoda.

Prema Zakonu o socijalnoj skrbi u proračunu jedinica lokalne samouprave osiguravaju se sredstva za podmirenje troškova stanovanja. U proračunu jedinice područne (regionalne) samouprave osiguravaju se sredstva za troškove ogrjeva korisnicima koji se griju na drva, materijalne i financijske rashode centara za socijalnu skrb te sredstva za rad domova za starije i nemoćne osobe kojima je županija osnivač tj. razlika sredstava između ukupnih prihoda za posebne namjene i utvrđenih rashoda za domove (razlika između sredstava potrebnih za funkcioniranje domova u odnosu na ostvarena vlastita sredstva), dok se za sve ostale izdatke sredstva osiguravaju u državnom proračunu.

Osim toga, kao suosnivač Centra za profesionalnu rehabilitaciju Županija je osigurala određena sredstva, ali su u Proračunu Županije osigurana sredstva i za druge programe, projekte i aktivnosti iz područja socijalne skrbi izvan zakonskih obveza, odnosno kao određeni nadstandard.

a) *Financiranje materijalnih i financijskih rashoda centara za socijalnu skrb*

Prema članku 118. stavak 2. Zakona o socijalnoj skrbi ("Narodne novine" broj 157/13., 152/14., 99/15., 52/16., 16/17. i 130/17.) bilo je utvrđeno da jedinice područne (regionalne) samouprave osiguravaju sredstva za materijal, energiju, komunalne i ostale usluge, tekuće održavanje, financijske i ostale nespomenute izdatke za centre socijalne skrbi na svom području. Sredstva se osiguravaju u minimalnom financijskom standardu i bila su određena za Osječko-baranjsku županiju Odlukom o minimalnim financijskim standardima materijalnih i financijskih rashoda centara za socijalnu skrb i troškova ogrjeva korisnicima koji se griju na drva u 2017. godini ("Narodne novine" broj 14/17.) u iznosu od 3.800.000,00 kuna.

Za financiranje materijalnih i financijskih rashoda centara za socijalnu skrb te za troškove stanovanja - ogrjeva osoba u socijalno zaštitnoj potrebi koje se griju na drva, sredstva se osiguravaju po stopi od 0,2% iz dodatnog udjela u porezu na dohodak, a preostali potreban iznos iz sredstava pomoći izravnjanja Državnog proračuna.

Člankom 7. stavak 2. Uredbe o načinu izračuna pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za 2017. godinu ("Narodne novine" broj 13/17.) utvrđeno je da su korisnici pomoći izravnjanja dužni donijeti vlastite odluke o kriterijima, mjerilima i načinu financiranja domova za starije i nemoćne osobe, centara za socijalnu skrb i troškova ogrjeva korisnicima koji se griju na drva.

Skupština Županije je 29. studenog 2016. godine donijela Odluku o kriterijima, mjerilima i načinu financiranja materijalnih i financijskih rashoda centara za socijalnu skrb na području Osječko-baranjske županije u 2017. godini ("Županijski glasnik" broj 9/16.), kojom su ukupna sredstva za minimalni financijski standard centara za socijalnu skrb u iznosu od 3.800.000,00 kuna raspoređena centrima kako slijedi:

- Centru za socijalnu skrb Osijek	1.050.820,00 kuna
- Centru za socijalnu skrb Đakovo	619.300,00 kuna
- Centru za socijalnu skrb Valpovo	450.730,00 kuna
- Centru za socijalnu skrb Donji Miholjac	408.100,00 kuna
- Centru za socijalnu skrb Našice	532.420,00 kuna
- Centru za socijalnu skrb Beli Manastir	738.630,00 kuna

Centrima za socijalnu skrb u 2017. godini Županija je doznačila za materijalne i financijske rashode sredstva u iznosu od 3.747.088,43 kune, i to:

- Centru za socijalnu skrb Osijek	1.050.820,00 kuna
- Centru za socijalnu skrb Đakovo	584.410,98 kuna
- Centru za socijalnu skrb Valpovo	450.730,00 kuna
- Centru za socijalnu skrb Donji Miholjac	394.095,86 kuna
- Centru za socijalnu skrb Našice	528.401,59 kuna
- Centru za socijalnu skrb Beli Manastir	738.630,00 kuna

Centri su stvarno utrošili za materijalne i financijske rashode sredstva u iznosu od 3.703.023,34 kune te su višak sredstava u iznosu od 44.065,09 kuna vratili u Proračun Županije, a Županija je ista sredstva te 52.384,73 kune neutrošenih sredstava na računu Županije uplatila u Državni proračun slijedom Uredbe (ukupno 96.449,82 kune).

b) *Financiranje rashoda domova za starije i nemoćne osobe*

Temeljem članka 36. stavak 1. i 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj skrbi ("Narodne novine" broj 59/01.) od 01. siječnja 2002. godine osnivačka prava nad domovima za starije i nemoćne osobe Osijek, Đakovo i Beli Manastir prenesena su na Osječko-baranjsku županiju. Prema članku 120. stavak 3. Zakona o socijalnoj skrbi utvrđeno je da se u proračunu jedinice područne (regionalne) samouprave osigurava razlika sredstava između ukupnih prihoda za posebne namjene i utvrđenih rashoda za domove za starije i nemoćne osobe.

Vlastiti prihod doma odnosno prihodi za posebne namjene su prihodi koji su ostvareni naplatom cijene skrbi izvan vlastite obitelji temeljem ugovora između doma i korisnika, odnosno obveznika plaćanja cijene skrbi ili temeljem rješenja centra za socijalnu skrb, te prihodi ostvareni od ostalih usluga ili stečeni na drugi način.

Odlukom o minimalnim financijskim standardima za decentralizirano financiranje domova za starije i nemoćne osobe u 2017. godini ("Narodne novine" broj 17/17.) Vlada Republike Hrvatske utvrdila je minimalni financijski standard i slijedom toga sredstva koja će se uz prihod za posebne namijene doma osigurati iz stope od 0,6% dodatnog udjela u porezu na dohodak i pomoći izravnanja Državnog proračuna.

Skupština Županije je 29. studenoga 2016. godine donijela Odluku o kriterijima, mjerilima i načinu financiranja domova za starije i nemoćne osobe čiji je osnivač Osječko-baranjska županija u 2017. godini ("Županijski glasnik" broj 9/16.), i 24. listopada 2017. godine Odluku o izmjenama Odluke ("Županijski glasnik" broj 11/17.) kojom je osigurana razlika između planiranih vlastitih i potrebnih sredstava u iznosu od 15.055.000,00 kuna i raspoređena po domu kako slijedi:

- Dom za starije i nemoćne osobe Osijek	5.353.700,00 kuna
- Dom za starije i nemoćne osobe Đakovo	4.796.350,00 kuna
- Dom za starije i nemoćne osobe Beli Manastir	4.904.950,00 kuna

Ovim sredstvima sufinancirani su rashodi za plaće, rashodi za materijalne i financijske izdatke te su financirani rashodi za nabavu nefinancijske imovine i hitne intervencije investicijskog i tekućeg održavanja objekata, prostora, opreme i vozila, te nabavu opreme.

Od ukupno planiranih sredstava iz Proračuna Županije ustanovama je doznačeno 15.050.999,32 kuna, po domovima u sljedećem iznosu:

- Dom za starije i nemoćne osobe Osijek	5.353.526,34 kuna
- Dom za starije i nemoćne osobe Đakovo	4.792.582,09 kuna
- Dom za starije i nemoćne osobe Beli Manastir	4.904.890,89 kuna

Domovi su stvarno utrošili sredstva u iznosu od 14.859.614,03 kune iz Proračuna Županije, kako slijedi:

- Dom za starije i nemoćne osobe Osijek	5.280.627,73 kune (višak 72.898,61)
- Dom za starije i nemoćne osobe Đakovo	4.783.484,90 kune (višak 9.097,19)
- Dom za starije i nemoćne osobe B. Manastir	4.795.501,40 kuna (višak 109.389,49)

Neutrošena sredstva na računima ustanova u ukupnom iznosu od 191.385,29 kune (za materijalne izdatke i za zaposlene) ustanove su vratile u Proračun Županije, a Županija je ista sredstva te 2.004,53 kune neutrošenih sredstava na računu Županije uplatila u Državni proračun slijedom Uredbe o načinu izračuna iznosa pomoći izravnanja za decentralizirane funkcije jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za 2017. godinu (ukupno 193.389,82 kune).

c) *Financiranje Centra za profesionalnu rehabilitaciju Osijek*

Centar se financira iz vlastitih prihoda, kao i iz proračuna Osječko-baranjske županije iz kojeg je za rad Centra u 2017. godini osigurano 500.000,00 kuna, a iz Državnog proračuna 350.000,00 kuna. U 2017. godini Centar je ostvario prihode i primitke u iznosu od 2.000.482,43 kune. Rashodi i izdaci iznosili su 2.019.467,71 kune. Manjak prihoda i primitaka iznosio je 18.985,28 kuna, dok je preneseni višak prihoda i primitaka iz 2016. godine iznosio 329.892,72 kune. Ukupni višak prihoda i primitaka iznosio 310.907,44 kune, a koristiti će se za financiranje djelatnosti u 2018. godini.

d) *Financiranje ogrjeva osoba u socijalno zaštitnoj potrebi koji se griju na drva*

Člankom 43. stavak 1. Zakona o socijalnoj skrbi utvrđeno je da se samcu ili kućanstvu korisniku zajamčene minimalne naknade koji se grije na drva priznaje pravo na troškove ogrjeva na način da mu se jednom godišnje osigura 3 m³ drva ili odobri novčani iznos za podmirenje tog troška u visini koju Odlukom odredi nadležna jedinica područne (regionalne) samouprave.

Skupština Osječko-baranjske županije donijela je 04. travnja 2017. godine Odluku o visini iznosa za troškove ogrjeva korisnicima koji se griju na drva na području Osječko-baranjske županije u 2017. godini ("Županijski glasnik" broj 03/17.) kojom je određeno da će se korisnicima zajamčene minimalne naknade koji se griju na drva i kojima se rješenjem nadležnog upravnog tijela Županije prizna pravo na troškove ogrjeva odobri novčani iznos u visini od 950,00 kuna. Zahtjevi za priznavanje prava na naknadu za troškove ogrjeva, zbog velikog broja korisnika koji su socijalno ugrožene osobe te radi veće učinkovitosti cijelog postupka i što bolje dostupnosti usluge, podnosili su se putem jedinica lokalne samouprave na području Županije.

U 2017. godini isplaćena je naknada za troškove ogrjeva za 5062 korisnika što je 383 korisnika manje nego u 2016. godini. Za ove naknade predviđena su sredstva za decentralizirane funkcije u socijalnoj skrbi u iznosu od 5.855.800,00 kuna prema Odluci o minimalnim standardima, kriterijima i mjerilima za financiranje materijalnih i financijskih rashoda centara za socijalnu skrb i troškova ogrjeva korisnicima koji se griju na drva u 2017. godini ("Narodne novine" broj 14/17.) i 5.000,00 kuna izvornih sredstava Proračuna Županije. U 2017. godini isplaćeno je 4.808.900,00 kuna, te je 1.046.900,00 kuna neutrošenih sredstava na računu Županije uplaćeno u Državni proračun slijedom Uredbe o načinu izračuna iznosa pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za 2017. godinu.

Gore navedeni iznos doznačen je jedinicama lokalne samouprave po njihovim zahtjevima kako slijedi:

Rbr.	Jedinica lokalne samouprave	Broj korisnika 2013.	Broj korisnika 2014.	Broj korisnika 2015.	Broj korisnika 2016.	Broj korisnika 2017.	Ukupno potraživanih sredstava 2017.
1.	Beli Manastir	403	405	387	373	341	323.950
2.	Belišće	281	312	273	281	281	266.950
3.	Donji Miholjac	182	171	180	168	142	134.900
4.	Đakovo	623	569	560	524	454	431.300
5.	Našice	239	315	323	311	293	278.350
6.	Osijek	213	431	527	531	523	496.850
7.	Valpovo	236	214	209	208	195	185.250
8.	Antunovac	27	35	42	33	26	24.700
9.	Bilje	77	92	90	82	84	79.800
10.	Bizovac	137	102	115	112	107	101.650
11.	Čeminac	50	48	48	52	54	51.300
12.	Čepin	47	104	98	86	72	68.400
13.	Darda	589	295	363	341	298	283.100
14.	Draž	132	123	129	118	108	102.600
15.	Donja Motičina	46	38	41	42	35	33.250
16.	Drenje	195	127	125	118	118	112.100
17.	Đurđenovac	184	183	204	187	178	169.100
18.	Erdut	210	193	204	179	168	159.600
19.	Ernestinovo	25	23	24	22	21	19.950
20.	Feričanci	94	60	64	56	48	45.600
21.	Gorjani	82	67	55	57	51	48.450

22.	Jagodnjak	447	133	146	146	139	132.050
23.	Kneževi Vinogradi	60	189	171	173	153	145.350
24.	Koška	98	101	97	102	98	93.100
25.	Levanjska Varoš	83	73	63	61	57	54.150
26.	Magadenovac	56	48	54	49	45	42.750
27.	Marijanci	83	41	45	44	38	36.100
28.	Podravska Moslavina	142	23	19	26	26	24.700
29.	Petlovac	126	92	92	89	89	84.550
30.	Petrijevci	66	65	60	50	50	47.500
31.	Podgorač	116	139	136	137	133	126.350
32.	Punitovci	42	50	52	48	46	43.700
33.	Popovac	91	109	99	82	67	63.650
34.	Satnica Đakovačka	122	61	63	52	54	51.300
35.	Semeljci	48	184	173	169	164	155.800
36.	Strizivojna	19	54	60	63	57	54.150
37.	Šodolovci	87	43	39	37	39	37.050
38.	Trnava	78	43	57	58	50	47.500
39.	Viljevo	245	79	84	75	64	60.800
40.	Viškovci	61	49	52	42	35	33.250
41.	Vladislavci	68	43	49	49	48	45.600
42.	Vuka	19	12	14	12	13	12.350
UKUPNO		6229	5538	5686	5445	5062	4.808.900

e) *Jednokratne novčane potpore socijalno ugroženim građanima*

Osobe koje zapadnu u materijalne poteškoće zbog određenih životnih situacija i socijalno ugrožene osobe su osobe za koje Županija u svom proračunu osigurava sredstva koja se isplaćuju kao jednokratna pomoć. Odlukom o uvjetima i načinu dodjele jednokratnih pomoći socijalno ugroženim građanima ("Županijski glasnik" broj 2/14.) koju je donijela Skupština Županije 11. ožujka 2014. godine utvrđeni su kriteriji za dodjelu jednokratne pomoći i mogući korisnici te način dodjele.

Pomoć se može dodijeliti samcu ili kućanstvu s prebivalištem ili trajnim nastanjenjem na području Županije najmanje posljednjih šest mjeseci prije podnošenja zahtjeva s mjesečnim iznosom primanja za posljednja tri mjeseca prije podnošenja zahtjeva za samca najviše u iznosu od 1.500,00 kuna, a za kućanstvo najviše u iznosu od 1.000,00 kuna po članu kućanstva. Iznimno, zbog trenutačnih životnih okolnosti pomoć mogu ostvariti i korisnici čija primanja prelaze navedeni cenzus.

Korisnik može temeljem ove Odluke ostvariti jednokratnu pomoć tijekom proračunske godine najviše dva puta u najvišem ukupnom iznosu od 10.000,00 kuna, dok korisnici zajamčene minimalne naknade pomoć mogu ostvariti svaka 3 mjeseca u visini zajamčene minimalne naknade. U slučaju da im se isplati veći iznos, a prema Zakonu o socijalnoj skrbi, Centar za socijalnu skrb može im umanjiti iznos zajamčene minimalne naknade za tu razliku.

U Proračunu Županije za 2017. godinu za jednokratne pomoći planirano je 1.174.500,00 kuna (u 2016. godini 1.223.000,00 kuna). Podneseno je 2690 zahtjeva za pomoć (u 2016. godini 2913 zahtjeva). Iz navedenih sredstava pomoć se u 2017. godini dodijelila za 2539 korisnika samca ili obiteljima u iznosu od 1.166.850,00 kuna i prosječni iznos dodijeljene pomoći iznosi 459,57 kuna. U 2016. godini pravo na pomoć je ostvarilo 2768 korisnika i prosječni iznos dodijeljene pomoći iznosio je 427,62 kune.

Osim navedenih programa i projekata iz Proračuna Županije financirani su i sljedeći programi, projekti i aktivnosti:

- financiranje troškova Pučke kuhinje Caritasa Đakovačko-osječke nadbiskupije - 200.000,00 kuna,
- financiranje programa i projekata udruga (socijalni, humanitarni programi, programi braniteljskih udruga, programi za starije i nemoćne osobe i umirovljenike, programi za osobe s invaliditetom i djecu s poteškoćama u razvoju, programi za djecu i obitelji djece oboljele od malignih bolesti - psihosocijalna podrška, programi za Rome, stambene zajednice za mlade) - 795.915,00 kuna,
- jednokratne pomoći umirovljenicima s mirovinom 1.200,00 kuna i nižom povodom Uskrsa - 918.819,22 kune (ukupni troškovi),
- sufinanciranje projekta socijalnih samoposluga - 30.000,00 kuna,
- financiranje programa unaprjeđenja kvalitete skrbi o djeci u biološkim obiteljima SOS dječjeg sela Ladimirevci - 50.000,00 kuna,
- sufinanciranje poludnevnog boravka za osobe s invaliditetom u Brijesću (organizacijske jedinice Centra za odgoj i obrazovanje "Ivan Štark") - 200.000,00 kuna,
- jednokratna novčana pomoć obiteljima novorođene djece - 2.352.500,00 kuna,
- sufinanciranje projekata domova za starije i nemoćne osobe financiranih iz fondova Europske unije, Osijek - 35.000,00 kuna (podmirenje troškova plaća, doprinosa na plaću i rashoda za usluge), Đakovo - 15.000,00 kuna (podmirenje troškova plaća),
- financiranje Županijske organizacije Crvenog križa - 700.000,00 kuna,
- pomoć Gradskom društvu Crvenog križa Osijek za otplatu kredita za uređenje Centra za edukaciju u Orahovici - 50.000,00 kuna,
- sufinanciranje Ljetne škole mladih DCK Osječko-baranjske županije - 20.000,00 kuna.

3. Prava u sustavu socijalne skrbi prema Zakonu o socijalnoj skrbi

Osnovicu na temelju koje se izračunava iznos zajamčene minimalne naknade odlukom određuje Vlada Republike Hrvatske. Prema Odluci Vlade Republike Hrvatske iz rujna 2014. godine osnovica na temelju koje se izračunava iznos zajamčene minimalne naknade iznosi 800,00 kuna.

Vlada Republike Hrvatske u rujnu 2014. godine donijela je i Odluku o visini osnovice na temelju koje se izračunava iznos drugih prava iz sustava socijalne skrbi koja iznosi 500,00 kuna.

a) Zajamčena minimalna naknada

Zajamčena minimalna naknada je pravo na novčani iznos kojim se osigurava zadovoljavanje osnovnih životnih potreba samca ili kućanstva koji nemaju dovoljno sredstava za podmirenje osnovnih životnih potreba. Zajamčena minimalna naknada priznaje se samcu ili kućanstvu koji nemaju sredstva za uzdržavanje u visini propisanoj Zakonom niti ih je u mogućnosti ostvariti radom, primitkom od imovine, kao ni od obveznika uzdržavanja.

U 2016. godini pravo na zajamčenu minimalnu naknadu ostvarilo je 6.146 korisnika, a u 2017. godini 5.631 korisnik.

b) Naknada za troškove stanovanja

Troškovi stanovanja u smislu Zakona odnose se na najamninu, komunalne naknade, električnu energiju, plin, grijanje, vodu, odvodnju i druge troškove stanovanja u skladu s posebnim propisima. Pravo na naknadu za troškove stanovanja priznaje se korisniku zajamčene minimalne naknade. Pravo na naknadu za troškove stanovanja priznaje jedinica lokalne samouprave, odnosno Grad Zagreb do iznosa polovice iznosa zajamčene minimalne naknade priznate samcu, odnosno kućanstvu utvrđene Zakonom. Jedinica lokalne samouprave može osigurati sredstva za ostvarivanje drugih prava utvrđenih Zakonom u većem opsegu, te druge vrste pomoći pod uvjetima i na način propisan njenim općim aktom.

**PREGLED ISPLAĆENIH SREDSTAVA IZ PRORAČUNA
JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE NA PODRUČJU ŽUPANIJE
ZA SOCIJALNE POTREBE U 2016. i 2017. GODINI**

R. br.	Gradovi i općine	Broj stanovnika prema popisu 2011. g.	Isplaćena sredstva za podmirenje troškova stanovanja u kn		Isplaćena sredstva za druga prava iz socijalne skrbi u kn	
			2016.g.	2017.g.	2016. g.	2017. g.
1.	Beli Manastir	10.068	352.377,68	323.521,63	580.612,39	1.068.363,25
2.	Belišće	10.825	446.844,91	427.483,74	1.867.679,89	2.072.241,72
3.	Donji Miholjac	9.491	46.388,20	40.567,44	393.035,99	738.568,35
4.	Đakovo	27.745	433.740,65	416.928,15	853.318,02	1.258.639,43
5.	Našice	16.224	330.024,39	286.757,41	1.504.628,68	1.573.422,03
6.	Osijek	108.048	4.149.183,65	3.243.801,69	8.253.404,61	10.344.759,31
7.	Valpovo	11.563	466.554,55	469.996,44	107.674,48	34.986,23
8.	Antunovac	3.703	219.484,59	166.109,74	524.685,56	1.319.308,29
9.	Bilje	5.642	63.938,39	54.302,50	150.563,18	225.998,21
10.	Bizovac	4.507	92.679,06	76.445,90	143.326,94	94.245,00
11.	Čeminac	2.909	45.394,71	49.670,00	22.635,95	1.137.000,00
12.	Čepin	11.599	195.459,89	134.677,41	878.208,05	685.055,65
13.	Darda	6.908	186.481,39	nisu dostavili	585.200,38	nisu dostavili
14.	Draž	1.652	0,00	26.170,53	32.400,00	324.261,17
15.	Donja Motičina	2.767	160.000,00	0,00	60.000,00	37.402,69
16.	Drenje	2.700	0,00	0,00	7.600,00	8.812,50
17.	Đurđenovac	6.750	0,00	0,00	20.036,31	394.100,00
18.	Erdut	7.308	237.189,29	229.550,00	179.150,00	148.575,00
19.	Ernestinovo	2.189	105.128,66	72.515,19	59.300,00	80.761,50
20.	Feričanci	2.134	0,00	0,00	0,00	324.513,82
21.	Gorjani	1.591	0,00	0,00	6.000,00	4.269,94
22.	Jagodnjak	2.023	55.088,81	59.470,00	53.626,50	133.687,18
23.	Kneževi Vinogradi	4.614	37.258,18	28.505,00	812.515,57	609.331,93
24.	Koška	3.980	101.227,04	101.227,04	366.509,53	761.186,25
25.	Levanjska Varoš	1.194	800,00	15.665,53	1.300,00	1.000,00
26.	Magadenovac	1.936	25.443,66	21.116,68	111.438,15	125.926,37
27.	Marijanci	2.405	20.001,00	21.194,04	30.500,00	38.250,00
28.	Podravska Moslavina	2.405	48.623,58	nisu dostavili	386.857,58	nisu dostavili
29.	Petlovac	2.870	34.098,11	48.309,03	133.043,39	419.942,89
30.	Petrijevci	2.877	0,00	24.994,46	145.677,61	133.392,00
31.	Podgorač	1.202	0,00	0,00	48.001,90	294.241,25
32.	Punitovci	2.084	192.580,87	nisu dostavili	201.055,07	nisu dostavili
33.	Popovac	1.803	0,00	nisu dostavili	188.416,72	nisu dostavili
34.	Satnica Đakovačka	2.123	39.778,00	32.365,15	90.914,40	62.200,00
35.	Semeljci	4.362	78.094,33	81.879,62	212.419,59	249.595,58
36.	Strizivojna	2.525	0,00	0,00	29.926,03	41.980,76
37.	Šodolovci	1.653	17.500,00	20.100,00	82.491,00	107.048,45
38.	Trnava	1.600	5.570,68	4.397,10	17.100,00	19.500,00
39.	Viljevo	2.065	0,00	nisu dostavili	54.291,90	nisu dostavili
40.	Viškovci	1.906	17.169,82	15.044,62	13.600,00	10.000,00
41.	Vladislavci	1.882	26.546,39	13.395,52	66.500,00	50.200,00
42.	Vuka	1.200	7.394,79	19.318,01	35.718,00	77.694,01
UKUPNO		305.032	8.238.045,27	6.525.479,57	19.311.363,37	25.010.460,76

Uspoređujući ukupna izdvajanja jedinica lokalne samouprave u 2017. godini, vidljivo je da su jedinice lokalne samouprave izdvojile za troškove stanovanja oko 1.700.000,00 kuna manje nego u 2016. godini, dok su za druga prava iz socijalne skrbi utvrđena njihovim općim aktima izdvojile oko 5.700.000,00 kuna više.

c) Troškovi ogrjeva

Člankom 43. stavak 1. Zakona o socijalnoj skrbi propisano je da se samcu ili kućanstvu korisniku zajamčene minimalne naknade koji se grije na drva priznaje pravo na troškove ogrjeva na način da mu se jednom godišnje osigura 3 m³ drva ili odobri novčani iznos za podmirenje tog troška u visini koju odlukom odredi nadležna jedinica područne (regionalne) samouprave, odnosno Grad Zagreb.

U 2016. godini pravo na troškove ogrjeva ostvarilo je 5.445 korisnika, a u 2017. godini 5.062 korisnika.

d) Naknada za osobne potrebe korisnika smještaja

Pravo na naknadu za osobne potrebe priznaje se korisniku smještaja ili organiziranog stanovanja u mjesečnom iznosu od 20% iznosa osnovice, ako vlastitim prihodom ne može osigurati zadovoljavanje osobnih potreba na smještaju ili organiziranom stanovanju. O priznavanju prava odlučuje se rješenjem o priznavanju prava na smještaj ili organizirano stanovanje sukladno odredbama Zakona. Pravo na naknadu priznaje se s danom početka korištenja smještaja ili organiziranog stanovanja.

U 2016. godini naknadu za osobne potrebe ostvarilo je 647 korisnika, a u 2017. godini 708 korisnika.

e) Jednokratna naknada

Jednokratna naknada priznaje se samcu ili kućanstvu koje zbog trenutačnih materijalnih teškoća nije u mogućnosti podmiriti osnovne životne potrebe nastale zbog rođenja ili školovanja djeteta, bolesti ili smrti člana obitelji, elementarne nepogode i slično. Jednokratna naknada može se priznati zbog nabave osnovnih predmeta u kućanstvu ili nabave nužne odjeće i obuće, ako ne postoji mogućnost da se nabava nužnih predmeta u kućanstvu i odjeće i obuće osigura u suradnji s humanitarnim organizacijama.

Jednokratna naknada priznaje se kao pravo na novčanu naknadu ili kao pravo na naknadu u naravi. Ukupni iznos priznatih jednokratnih naknada u jednoj kalendarskoj godini ne može iznositi više od pet osnovica iz Zakona za samca, odnosno sedam osnovica za kućanstvo.

U 2016. godini pravo na jednokratnu naknada ostvarilo je 6.387 korisnika, a u 2017. godini 6.121 korisnik.

f) Naknade u vezi s obrazovanjem

Naknade u vezi s obrazovanjem obuhvaćaju naknadu za redovito studiranje, naknadu za troškove smještaja u učeničkom domu i naknadu za troškove prijevoza, a koje se priznaju korisnicima pod uvjetima i na način utvrđen Zakonom.

U 2016. godini pravo na naknada u vezi s obrazovanjem ostvarilo je 8 korisnika, a u 2017. godini 15 korisnika.

g) Osobna invalidnina

Pravo na osobnu invalidninu priznaje se osobi s teškim invaliditetom ili drugim teškim trajnim promjenama u zdravstvenom stanju, u svrhu zadovoljavanja njezinih životnih potreba za uključivanje u svakodnevni život zajednice. Osobna invalidnina za osobu koja nema vlastiti prihod iznosi mjesečno 300% osnovice iz Zakona.

U 2016. godini pravo na osobnu invalidninu ostvarilo je 1.244 korisnika, a u 2017. godini 1.353 korisnika.

h) Doplatak za pomoć i njegu

Pravo na doplatu za pomoć i njegu priznaje se osobi koja ne može sama udovoljiti osnovnim životnim potrebama uslijed čega joj je prijeko potrebna pomoć i njega druge osobe u organiziranju prehrane, pripremi i uzimanju obroka, nabavi namirnica, čišćenju i pospremanju stana, oblačenju i svlačenju, održavanju osobne higijene, kao i obavljanju drugih osnovnih životnih potreba.

Pravo na doplatu za pomoć i njegu može se priznati u punom (120% osnovice) ili smanjenom iznosu (84% osnovice), ovisno o tome postoji li prijeka potreba pomoći i njege druge osobe u punom ili smanjenom opsegu.

U 2016. godini pravo na doplatu za pomoć i njegu ostvarilo je 4.109 korisnika, od toga 2.491 korisnik u punom iznosu, a u 2017. godini 4.176 korisnika, od toga 2.543 korisnika u punom iznosu.

i) Status roditelja njegovatelja ili status njegovatelja

Pravo na status roditelja njegovatelja priznaje se jednom od roditelja djeteta s teškoćama u razvoju ili osobe s invaliditetom koje ispunjava jedan od sljedećih uvjeta, da je potpuno ovisno o pomoći i njezi druge osobe jer mu je zbog održavanja života potrebno pružanje specifične njege izvođenjem medicinsko-tehničkih zahvata za koju je prema preporuci liječnika roditelj osposobljen, da je u potpunosti nepokretno i uz pomoć ortopedskih pomagala, da ima više vrsta teških oštećenja (tjelesnih, mentalnih, intelektualnih ili osjetilnih), zbog kojih je potpuno ovisno o pomoći i njezi druge osobe pri zadovoljavanju osnovnih životnih potreba. Ako u obitelji ima dvoje ili više djece s teškoćama u razvoju, odnosno osoba s invaliditetom, status roditelja njegovatelja mogu steći oba roditelja.

Roditelj njegovatelj odnosno njegovatelj ima pravo na naknadu u iznosu pet osnovica iz Zakona, prava iz mirovinskoga osiguranja, zdravstvenog osiguranja i prava za vrijeme nezaposlenosti, kao zaposlena osoba prema posebnim propisima.

U 2016. godini pravo na status roditelja njegovatelja ostvarilo je 354 roditelja, a u 2017. godini 392 roditelja.

j) Naknada do zaposlenja

Pravo na naknadu do zaposlenja priznaje se djetetu s teškoćama u razvoju, odnosno osobi s invaliditetom kojima je tjelesno, mentalno, intelektualno ili osjetilno oštećenje utvrđeno na temelju nalaza i mišljenja Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom sukladno posebnom zakonu, nakon završetka osnovnoškolskog, srednjoškolskog ili visokoškolskog obrazovanja, a najranije s navršenih 15 godina života, ako naknadu za vrijeme nezaposlenosti ne ostvaruje prema drugim propisima, a evidentirana je kao nezaposlena osoba pri nadležnoj službi za zapošljavanje ili ima utvrđenu privremenu nezapošljivost od strane nadležnog tijela sukladno posebnom propisu.

Visina naknade do zaposlenja iznosi 70% od Zakonom utvrđene osnovice.

U 2016. godini pravo na naknadu do zaposlenja ostvarilo je 390 korisnika, a u 2017. godini 378 korisnika.

k) Naknada za ugroženog kupca energenata

Izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj skrbi od 16. rujna 2015. godine utvrđeno je novo pravo - naknada za ugroženog kupca energenata.

Pravo na naknadu za ugroženog kupca energenata priznaje se samcu ili kućanstvu koji ispunjava kriterije za stjecanje statusa ugroženog kupca koji su propisani propisima kojima se uređuje energetska sektor.

Centar za socijalnu skrb na zahtjev osobe koja ispunjava uvjete za stjecanje statusa ugroženog kupca rješenjem kojim priznaje pravo na naknadu za ugroženog kupca energenata među ostalim utvrđuje status ugroženog kupca, određuje vrstu i opseg prava koja korisniku pripadaju, odnosno mjesečni iznos naknade za ugroženog kupca energenata te određuje način sudjelovanja u podmirenju troškova energenata, odnosno način isplate naknade za ugroženog kupca energenata.

Naknada za ugroženog kupca energenata određena je Uredbom Vlada Republike Hrvatske o mjesečnom iznosu naknade za ugroženog kupca energenata, načinu sudjelovanja u podmirenju troškova energenata korisnika naknade i postupanju nadležnih centara za socijalnu skrb ("Narodne novine" broj 140/15.) i iznosi najviše 200,00 kuna mjesečno.

U 2016. godini ovo pravo koristilo je 6.150 korisnika, a u 2017. godini 4.227 korisnika.

4. Socijalne usluge prema Zakonu o socijalnoj skrbi

Socijalne usluge obuhvaćaju aktivnosti, mjere i programe namijenjene sprječavanju, prepoznavanju i rješavanju problema i poteškoća pojedinaca i obitelji te poboljšanju kvalitete njihovog života u zajednici. Socijalne usluge mogu se pružati tijekom duljeg razdoblja ili privremeno, ovisno o potrebama korisnika. Socijalne usluge organiziraju se kao usluge za djecu, mlade, obitelj i odrasle osobe, uz uvažavanje socijalnih veza i okruženja korisnika i obitelji.

Socijalne usluge po Zakonu su:

1. prva socijalna usluga (informiranje, prepoznavanje i početna procjena potreba)
2. savjetovanje i pomaganje
3. pomoć u kući
4. psihosocijalna podrška
5. rana intervencija
6. pomoć pri uključivanju u programe odgoja i redovitog obrazovanja (integracija)
7. boravak
8. smještaj
9. organizirano stanovanje.

1. Prva socijalna usluga obuhvaća informiranje korisnika o socijalnim uslugama i pružateljima usluga, pomoć korisniku pri utvrđivanju njegovih potreba, početnu procjenu mogućnosti korisnika te podršku i pomoć pri izboru prava iz sustava socijalne skrbi. Uslugu pružaju stručni suradnici centra za socijalnu skrb.

U 2016. godini uslugu je koristilo 2.195 korisnika, a u 2017. godini 1.336 korisnika.

2. Usluga savjetovanja i pomaganja može se pružati pojedincu i obitelji. Savjetovanje i pomaganje pojedincu je socijalna usluga sustavne stručne pomoći kojom se pojedincu pruža pomoć radi prevladavanja poteškoća te stvaranja uvjeta za očuvanje i razvoj osobnih mogućnosti i odgovornog odnosa pojedinca prema sebi, obitelji i društvu.

Savjetovanje i pomaganje obitelji je socijalna usluga koja obuhvaća sve oblike stručne pomoći pri prevladavanju obiteljskih poteškoća i poteškoća roditelja u odgoju i skrbi za djecu, te osposobljavanje obitelji za funkcioniranje u svakodnevnom životu.

U 2016. godini uslugu je koristilo 2.718 korisnika, a u 2017. godini 5.408 korisnika.

3. *Pomoć u kući* je socijalna usluga koja se priznaje starijoj osobi kojoj je prema procjeni centra za socijalnu skrb potrebna pomoć druge osobe. Priznaje se osobi kojoj je zbog tjelesnog, mentalnog, intelektualnog ili osjetilnog oštećenja ili trajnih promjena u zdravstvenom stanju prijeko potrebna pomoć druge osobe. Pomoć u kući priznaje se i osobi kojoj je zbog privremenih promjena u zdravstvenom stanju prijeko potrebna pomoć druge osobe.

U 2016. godini uslugu je koristilo 744 korisnika, a u 2017. godini 499 korisnika.

4. *Psihosocijalna podrška* je socijalna usluga koja podrazumijeva rehabilitaciju koja potiče razvoj kognitivnih, funkcionalnih, komunikacijskih ili socijalnih vještina korisnika. Psihosocijalna podrška priznaje se djetetu s teškoćama u razvoju, odrasloj osobi s invaliditetom, ovisniku, žrtvi obiteljskog nasilja te svim drugim osobama u potrebi, prema procjeni stručnog tima nadležnog centra za socijalnu skrb.

U 2016. godini uslugu je koristilo 63 korisnika, a u 2017. godini 52 korisnika.

5. *Rana intervencija* je socijalna usluga koja obuhvaća stručnu poticajnu pomoć djeci i stručnu i savjetodavnu pomoć njihovim roditeljima, uključujući druge članove obitelji te udomitelja za djecu, kod nekog utvrđenog razvojnog rizika ili razvojne teškoće djeteta. Rana intervencija pruža se djetetu kod kojeg je u ranoj dobi utvrđeno odstupanje u razvoju, razvojni rizik ili razvojne poteškoće, u pravilu do navršene 3. godine života, a najdulje do navršene 7. godine života djeteta.

U 2016. godini uslugu je koristilo 14 korisnika, a u 2017. godini 8 korisnika.

6. *Pomoć pri uključivanju u programe odgoja i redovitog obrazovanja (integracija)*

Pomoć pri uključivanju djeteta s teškoćama u razvoju ili mlađe punoljetne osobe s invaliditetom u programe redovitih predškolskih ili školskih ustanova je socijalna usluga koja se pruža odgajateljima, učiteljima i nastavnicima u predškolskim i školskim ustanovama.

U 2016. godini uslugu je koristilo 12 korisnika, a u 2017. godini 2 korisnika.

7. *Boravak* je socijalna usluga koja obuhvaća cjelodnevni i poludnevni boravak. Cjelodnevni boravak može trajati od šest do deset sati, a poludnevni boravak od četiri do šest sati dnevno, u kojem vremenu se osigurava zadovoljavanje životnih potreba korisnika pružanjem usluga prehrane, održavanja osobne higijene, brige o zdravlju, čuvanja, odgoja, njege, radnih aktivnosti, psihosocijalne rehabilitacije, organiziranja slobodnog vremena, organiziranog prijevoza, ovisno o utvrđenim potrebama i izboru korisnika.

U 2016. godini pružene su usluge boravka za 138 korisnika, a u 2017. godini za 165 korisnika.

8. *Smještaj* je socijalna usluga koja može obuhvatiti uslugu stanovanja, prehrane, njege, brige o zdravlju, socijalnog rada, psihosocijalne rehabilitacije, fizikalne terapije, radne terapije, radnih aktivnosti, aktivnog provođenja vremena, odgoja i obrazovanja, ovisno o utvrđenim potrebama i izboru korisnika. Smještaj se može priznati kao privremeni ili dugotrajni.

U 2016. godini pružene su usluge smještaja za 1.250 korisnika, od toga za 199 usluge privremenog smještaja, a za 1.051 usluge dugotrajnog smještaja. U 2017. godini pružene su usluge smještaja za 1.187 korisnika, od toga za 240 usluge privremenog smještaja, a za 947 usluge dugotrajnog smještaja.

9. *Organizirano stanovanje* je socijalna usluga kojom se jednoj ili više osoba tijekom 24 sata dnevno uz organiziranu stalnu ili povremenu pomoć stručne ili druge osobe, u stanu ili izvan stana, osiguravaju osnovne životne potrebe te socijalne, radne, kulturne, obrazovne, rekreacijske i druge potrebe.

U 2016. godini ovu uslugu koristilo je 89 korisnika, a u 2017. godini 87 korisnika.

PODACI O PRAVIMA I USLUGAMA U SOCIJALNOJ SKRBI
OSTVARENIM TEMELJEM RJEŠENJA CENTARA ZA SOCIJALNU SKRB
NA PODRUČJU OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE U 2017. GODINI

Redni broj	PRAVA U SOCIJALNOJ SKRBI	CENTAR ZA SOCIJALNU SKRB													
		OSIJEK		ĐAKOVO		VALPOVO		D. MIHOLJAC		NAŠICE		B. MANASTIR		Ukupno	
		Broj korisnika (osoba)	Broj pomoći	Broj korisnika (osoba)	Broj pomoći	Broj korisnika (osoba)	Broj pomoći	Broj korisnika (osoba)	Broj pomoći	Broj korisnika (osoba)	Broj pomoći	Broj korisnika (osoba)	Broj pomoći		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
I.	ZAJAMČENA MINIMALNA NAKNADA														
	samac		888		659		354		200		460		704	3265	
	kućanstvo		632		423		299		114		340		558	2366	
	Ukupno prava		1520		1082		653		314		800		1262	5631	
II.	NAKNADA ZA OSOBNE POTREBE KORISNIKA SMJEŠTAJA														
	naknada za osobne potrebe korisnika smještaja		158		194		79		44		60		143	678	
	naknada za osobne potrebe korisnika organiziranog stanovanja		0		15		0		4		2		9	30	
	Ukupno naknada		158		209		79		48		62		152	708	
III.	JEDNOKRATNA NAKNADA U 2017. GODINI (ukupno)														
	u novcu		1464		793		761		496		406		2179	6099	
	u naravi												22	22	
	Ukupno		1464		793		761		496		406		2201	6121	
IV.	NAKNADE U VEZI S OBRAZOVANJEM														
	naknada za redovito studiranje	8		2		0		0		0		1		11	
	naknada za troškove smještaja u učeničkom domu	0		0		4		0		0		0		4	
	naknada za troškove prijevoza	0		0		0		0		0		0		0	
	Ukupno	8		2		4		0		0		1		15	
V.	OSOBNINA INVALIDNINA														
	Ukupno	464		289		149		55		213		183		1353	
VI.	DOPLATAK ZA POMOĆ I NJEGU														
	u punom iznosu (100% osnovice)	494		724		215		125		734		251		2543	
	u smanjenom iznosu (70% osnovice)	449		279		140		125		303		337		1633	
	Ukupno	943		1003		355		250		1037		588		4176	
VII.	STATUS RODITELJA NJGOVATELJA ILI STATUS NJGOVATELJA														
	status roditelja njegovatelja	98		90		39		19		63		56		365	
	status njegovatelja	1		7		8		1		2		8		27	
	Ukupno	99		97		47		20		65		64		392	

VIII.	NAKNADA DO ZAPOSLENJA												
	dijete s teškoćama u razvoju	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	osoba s invaliditetom	141	42	56	24	54	61	378					
	Ukupno	141	42	56	24	54	61	378					
IX.	SOCIJALNE USLUGE (ukupno u tekućoj godini)												
	PRVA SOCIJALNA USLUGA	0	1023	0	113	200	0	1336					
	SAVJETOVANJE I POMAGANJE - broj korisnika	1433	3688	62	0	150	75	5408					
	- broj usluga	0	5001	0	0	0	0	5076			75		
	POMOĆ U KUĆI - broj korisnika	65	47	186	123	3	75	499					
	- broj usluga	57	54	215	123	9	211	669					
	PSIHOSOCIJALNA PODRŠKA - broj korisnika		50	1	1	0	0	52					
	- broj usluga	22	1	1	0	0	0	24					
	RANA INTERVENCIJA - broj korisnika	0	4		2	2	0	8					
	- broj usluga	5	4	0	2	2	0	13					
	POMOĆ PRI UKLJUČIVANJU U PROGRAME ODGOJA I REDOVITOG OBRAZOVANJA (integracija) - broj korisnika		0	0	1	0	1	2					
	- broj usluga	9	7	0	1	0	1	18					
	BORAVAK							0					
	cjelodnevni	53						53			0		
	poludnevni	72		13				112			27		
	Ukupno	125	0	13	0	0	27	165					
	BORAVAK –po korisničkim skupinama												
	dijete i mlađa punoljetna osoba bez roditelja ili bez odgovarajuće roditeljske skrbi	20	0	13	0	0	27	60					
	dijete s teškoćama u razvoju	15	0	0	0	0	0	15			0		
	dijete i mlađa punoljetna osoba s problemima u ponašanju	50	0	0	0	0	0	50			0		
	odrasla osoba s tjelesnim, intelektualnim ili osjetilnim oštećenjima	20	0	0	0	0	0	20			0		
	odrasla osoba s mentalnim oštećenjem (psihički bolesne odrasle osobe)	0	0	0	0	0	0	0			0		
	osoba koja zbog starosti ili nemoći ne može samostalno skrbiti o osnovnim životnim potrebama	0	0	0	0	0	0	0			0		
	beskućnik	20	0	0	0	0	0	20			0		
	Ukupno							165					
	BORAVAK –prema pružateljima usluge												
	boravak u državnom domu	14	0	0	0	0	0	14			0		
	boravak u nedržavnom domu	0	0	0	0	0	0	0			0		

	boravak u centru za pružanje usluga u zajednici	56	0	13	0	0	27	96
	boravak - druga pravna osoba koja obavlja djelatnost socijalne skrbi	55	0	0	0	0	0	55
	boravak - fizička osoba (obiteljski dom) koja obavlja djelatnost socijalne skrbi	0	0	0	0	0	0	0
	Ukupno	125	0	13	0	0	27	165
	SMJEŠTAJ							
	SMJEŠTAJ (privremeni ili dugotrajni) ukupno	395	197	107	68	157	263	1187
	PRIVREMENI ukupno	129	52	9	20	0	30	240
	Privremeni smještaj u kriznim situacijama	38	14	9	13	0	13	87
	Privremeni smještaj radi provođenja kraćih rehabilitacijskih programa	64	10	0	0	0	5	79
	Privremeni smještaj djece bez odgovarajuće roditeljske skrbi	19	21	0	7	41	9	97
	Privremeni smještaj u drugim slučajevima	8	7	0	0	3	3	21
	DUGOTRAJNI SMJEŠTAJ -prema pružateljima usluge ukupno	266	145	98	48	157	233	947
	dom	124	47	0	18	67	78	334
	fizička osoba koja obavlja djelatnost socijalne skrbi (obiteljski dom)	30	32	0	1	4	14	81
	udomiteljska obitelj	112	6	98	29	84	6	335
	organizirano stanovanje	0	0	0	0	2	0	2
	ORGANIZIRANO STANOVANJE ukupno	60	14	0	4	0	9	87
	djeca i mlade punoljetne osobe s problemima u ponašanju	1	0	0	0	0	0	1
	djeca s teškoćama u razvoju i odrasle osobe s invaliditetom	59	14	0	4	0	9	86
	starije osobe	0	0	0	0	0	0	0
	osobe ovisne o alkoholu, drogama, kockanju i drugim oblicima ovisnosti	0	0	0	0	0	0	0
X.	NAKNADA ZA UGROŽENOG KUPCA ENERGENATA							
	samac		643	354	95	452	744	2288
	kućanstvo		319	537	68	327	688	1939
	Ukupno prava		962	891	163	779	1432	4227

Napomena: Podaci navedeni u tablici su podaci iz formulara SSG - 2017. centara za socijalnu skrb s područja Osječko-baranjske županije, a koji se dostavljaju kao godišnje "izvješće o primijenjenim pravima socijalne skrbi, pravnoj zaštiti djece, mladeži, braka, obitelji i osoba lišenih poslovne sposobnosti, te zaštiti tjelesno ili mentalno oštećenih osoba u 2017. godini" nadležnom ministarstvu

III. OSTALI OBLICI SOCIJALNE SKRBI

Zbrinjavanje socijalno ugroženih građana ostvaruje se i kroz određene oblike prava koja se utvrđuju temeljem drugih propisa, kao što su propisi o zapošljavanju, zdravstvenoj zaštiti, propisi o mirovinskom i invalidskom osiguranju, radnim odnosima.

a) *Socijalna skrb u području zapošljavanja*

Radna snaga

- prema podacima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje tijekom 2017. godine registrirano prosječno mjesečno 84.536 korisnika mirovinskog osiguranja
- prema navedenim izvorima zaposlenost povećana za 0,8% ili 632 osobe
- u isto vrijeme nezaposlenost smanjena za 16,4% te je s 23.453 nezaposlene osobe procijenjena stopa nezaposlenosti bila 21,7%
- u odnosu na prethodnu godinu procijenjena prosječna stopa nezaposlenosti smanjena za 3,4 %
- najviše zaposlenih (podaci Hrvatskog zavoda za zapošljavanje) u trgovini (16,1%), prerađivačkoj industriji (15,6%), obrazovanju (10,0%)

Zapošljavanje

- s evidencije zaposleno temeljem radnog odnosa 18.140 osoba (7,0% ili 1.369 osoba manje nego u 2016. godini)
- struktura zapošljavanja:
 - 54,0% žene
 - 64,3% srednjoškolskog obrazovanja
 - 91,7% na određeno vrijeme
 - 19,2% u hotelima i restoranima, 14,4% u prerađivačkoj industriji, 10,9% u trgovini
- stopa zapošljavanja 34,8%:
 - povećanje za 1,0 %
 - viša razina obrazovanja veća stopa zapošljavanja: sa završenim fakultetom 43,0%
 - stope veće od ukupne stope u Osijeku (37,7%), Belom Manastiru (36,7%) i Valpovu (35,2%)

Mjere aktivne politike zapošljavanja

- 4.368 osoba zaposleno ili obrazovano:
 - zapošljavanje - 546 osoba
 - obrazovanje - 1.500 osoba
 - javni radovi - 1.914 osoba
 - samozapošljavanje - 408 osoba
- posebne skupine:
 - Romi - 232 osobe
 - osobe s invaliditetom - 161 osoba
 - hrvatski branitelji - 337 osoba
- struktura:
 - 57,9% žena
 - 43,9% mladih do 29 godina
 - 50,9% osoba srednjoškolskog obrazovanja

Nezaposlenost

- tijekom 2017. godine registrirane prosječno mjesečno 23.453 nezaposlene osobe
- smanjenje prosječne nezaposlenosti u odnosu na 2016. godinu za 16,4% ili 4.609 osoba
- razlog smanjenja: veći broj izlazaka/ zapošljavanja (29.380 osoba) od ulazaka u evidenciju (24.881 osoba)
- sezonsko obilježje nezaposlenosti:
 - najniža - srpanj 20.621 osoba
 - najviša - siječanj 27.876 osoba

Struktura nezaposlenih

- spol - 60,0% žena, 40,0% muškaraca
- razina obrazovanja - 29,6% sa četverogodišnjom srednjom školom, 58,2% ukupno srednjoškolsko obrazovanje, 31,0% bez i sa završenom osnovnom školom
- dob - 42,9% osoba starije od 45 godina
- trajanje - prosječno 11 mjeseci, duže od godinu dana čeka na posao 51,1% nezaposlenih
- staž - bez staža 17,2%, više od 5 godina staža 41,7%
- prosječno mjesečno evidentirano 688 osoba s invaliditetom ili 2,9% od ukupno nezaposlenih
- evidentiran prosječno mjesečno 2.081 hrvatski branitelj ili 8,9% nezaposlenih, smanjenje za 16,8% ili 420 branitelja

Prostorna nezaposlenost

- Osječko-baranjska županija druga po nezaposlenosti u RH (12,2%)
- prosječna nezaposlenost smanjena na čitavom području Županije - u Belom Manastiru za 14,1%, Donjem Miholjcu za 23,9%, Đakovu za 13,4%, Našicama za 19,5%, Osijeku za 15,7% i Valpovu za 18,5%
- žene dominiraju u Našicama (63,1%), osobe starije od 45 godina u Donjem Miholjcu (48,8%), a u Belom Manastiru osobe bez i sa završenom osnovnom školom (45,0%)
- najveći udio nezaposlenih koji čekaju na zaposlenje duže od jedne godine je u Našicama (59,4%)

U izradi ovog dijela Informacije korišteni su podaci iz Godišnjaka 2017. Hrvatskog zavoda za zapošljavanje - Područnog ureda Osijek.

b) *Socijalna skrb u području zdravstvene zaštite*

Prema podacima Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje - Regionalnog ureda Osijek stanje u Osječko-baranjskoj županiji je sljedeće:

	2016. godina	2017. godina
- ukupan broj nositelja zdravstvenog osiguranja	258.783	260.242
- ukupan broj osiguranih osoba	301.759	285.187
- ukupan broj osiguranih osoba temeljem članka 10. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju (status osigurane osobe - član obitelji osiguranika)	42.976	36.026
- ukupan broj osoba osiguranih temeljem članka 15. stavak 1. Zakona (osobe nesposobne za samostalan život i nemaju sredstava za uzdržavanje - osigurane temeljem rješenja ureda državne uprave)	3.159	2.224
- broj članova seljačkog kućanstva starijih od 65 godina	401	302
- broj djece do 18 godine života osigurane temeljem članka 9. Zakona	19.824	24.684
- najniži iznos plaće za vrijeme bolovanja	831,50 kn	831,50 kn
- najviši iznos plaće za vrijeme bolovanja	4.257,28 kn	4.257,28 kn
- visina pomoći za opremu novorođenog djeteta	2.328,20 kn	2.328,20 kn
- broj korisnika dopunskog osiguranja	173.808	170.136.

Troškovi osiguranja gore navedenih kategorija pokrivaju se iz sredstava Državnog proračuna i Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, osim kod dopunskog osiguranja koje plaćaju sami korisnici.

c) *Socijalna skrb u području mirovinskog osiguranja*

U nastavku Informacije daje se prikaz s podacima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje o broju korisnika mirovina, doplatka za djecu i osiguranika mirovinskog osiguranja na području Županije i Republike Hrvatske na dan 31. prosinca 2017. godine.

**Pregled osnovnih podataka za Osječko-baranjsku županiju
i Republiku Hrvatsku prema Zakonu o mirovinskom osiguranju
("Narodne novine" br. 157/13., 151/14., 33/15., 93/15., 120/16., 18/18. i 62/18.)**

VRSTE MIROVINA	OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA		REPUBLIKA HRVATSKA	
	Broj korisnika		Broj korisnika	
	2016.	2017.	2016.	2017.
Starosna mirovina	42.494	42.566	782.894	789.799
Invalidska mirovina	8.588	8.413	129.613	125.510
Obiteljska mirovina	14.694	14.350	227.617	225.105
UKUPNO	65.776	65.329	1.140.124	1.140.414
II. OSIGURANICI	83.624	84.680	1.440.188	1.475.044
III. DOPLATAK ZA DJECU				
- broj korisnika	15.461	13.539	172.238	152.768
- broj djece	28.235	24.902	322.870	289.358

Odnos broja korisnika mirovina i osiguranika (zaposlenih) u Republici Hrvatskoj je 1 : 1,20, a prosječna mjesečna isplaćena neto plaća RH za prosinac 2017. godine iznosi 5.973 kn.

d) *Socijalna skrb u području radnih odnosa*

U Ministarstvu rada i mirovinskoga sustava, Inspektoratu rada - Područnom uredu u Osijeku ustrojena je Služba za nadzor radnih odnosa u kojoj inspeksijske nadzore obavlja 12 inspektora rada za radne odnose, a koji su u 2017. godini:

- obavili 1.282 nadzora kojima je obuhvaćeno 72.852 radnika,
- 115 radnika radilo je bez prijave tijelima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje,
- 122 radnika radilo je bez sklopljenog ugovora o radu, odnosno potvrde o sklopljenom ugovoru o radu,
- za 817 radnika poslodavac nije isplatio niti minimalnu plaću,
- 591 radnik nije dobio obračune dugovane, a neisplaćene plaće,
- 46 radnika radilo je u nezakonitom prekovremenom radu,
- za 58 radnika uskraćeno je pravo na dnevni odmor,
- za 15 radnika uskraćeno je pravo na tjedni odmor,
- 367 optužna prijedloga podnijeto je prekršajnim sudovima,
- 899 je utvrđenih prekršaja,
- 162 je donesenih rješenja,
- 3 su podnijete kaznene prijave,
- 38 je obaveznih prekršajnih naloga,
- 50 je izrečenih usmenih rješenja na zapisnik,
- 24 je mjera pečaćenja poslovnih objekata,
- 8 je mjera pečaćenja uređaja, opreme,
- 8 rješenja izvršeno je na drugi pogodan način,
- 1 je prisilno izvršenje,
- 9 je otkupa mjere,
- 330.000,00 kuna naplaćeno je novčanih kazni kao otkup mjere pečaćenja.

U dijelu socijalne skrbi na području Osječko-baranjske županije inspektori rada obavili su 20 inspekcijskih nadzora koji uključuju ustanove za smještaj starijih i nemoćnih osoba u kojima su utvrđene sljedeće nepravilnosti:

- kod 4 poslodavca (domovi za smještaj starijih i nemoćnih osoba u privatnom vlasništvu) obavljani su inspekcijski nadzori, a kod 3 poslodavca je utvrđen rad "na crno",
- 2 mjere izvršene su na drugi pogodan način,
- kod 1 poslodavca naplaćen je novčani iznos od 30.000,00 kuna.

Kod ostalih poslodavaca nadzori su obavljani zbog uskrate prava pri zapošljavanju, odnosno zbog neispunjavanja posebnih uvjeta iz natječaja. Također su utvrđene uskrate prava iz radnog odnosa kao što su neisplata ugovorene ili minimalne plaće, neuručivanje obračuna plaće, obračuni plaće ne sadrže obvezatne podatke sukladno Pravilniku o sadržaju obračuna plaće, naknade plaće ili otpremnine, uskrata prava korištenja dnevnog odmora između dva uzastopna radna dana, tjednog odmora, uskrata godišnjeg odmora, nezakoniti prekovremeni rad, neisplata naknade za prekovremeni rad, neisplata naknada za noćni rad, neevidentiranje noćnog ili prekovremenog rada, neuredna evidencija o radnicima, kao i neuredne evidencije o radnom vremenu radnika, ugovori o radu koji ne sadrže sve obvezatne podatke (najviše se radi o dodacima na plaću, rokovima isplate plaće, radnom vremenu, te nezakonitom otkazivanju ugovora o radu).

IV. ZAKLJUČNA RAZMATRANJA

Područje socijalne skrbi jedno je od najosjetljivijih područja u društvu. Posebno je to izraženo zbog ekonomske i financijske krize u kojoj se nalazila cjelokupna Država, a naročito je to naglašeno na području istočne Hrvatske. Takvo se stanje odrazilo i na gospodarstvo naše Županije, odnosno na njezinu socijalnu sliku u 2017. godini. I prije krize, koja je započela 2009. godine, posljedice rata su snažno utjecale na ekonomsko i socijalno stanje u Županiji. Iako su pokazatelji u gotovo svim segmentima u 2017. godini nešto bolji, te se posljedice još uvijek snažno osjećaju.

Prema podacima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje tijekom 2017. godine u Osječko-baranjskoj županiji evidentirana su prosječno mjesečno 84.536 korisnika mirovinskog osiguranja (zaposlena) te 23.453 nezaposlene osobe.

Prema istim izvorima, u odnosu na prethodnu godinu, zaposlenost je povećana za 0,8%, a nezaposlenost smanjena za 16,4%. Procijenjena prosječna mjesečna stopa registrirane nezaposlenosti Županije tijekom 2017. godine iznosila je 21,7% naspram prosječnoj mjesečnoj stopi od 25,1% u 2016. godini, dakle smanjena je za 3,4 %. Istovremeno prosječna mjesečna stopa nezaposlenosti u Republici Hrvatskoj bila je 11,6%.

Broj umirovljenika u Županiji u 2017. godini gotovo je izjednačen s brojem umirovljenika u 2016. godini, odnosno smanjen je za oko 1,00%, dok je u Republici Hrvatskoj taj broj povećan za oko 1,00%. Odnos broja korisnika mirovina i osiguranika (zaposlenih) u Republici Hrvatskoj je 1 : 1,20.

Kada se promatra područje Županije, podaci o korisnicima zajamčene minimalne naknade, kojih je bilo ukupno 5.631, govore da je oko 27% ukupnog broja korisnika s područja nadležnosti Centra za socijalnu skrb Osijek, odnosno 1.520 korisnika, a slijede ga Beli Manastir s 1.262 korisnika (oko 22%), te Đakovo s 1.082 korisnika (oko 19%). Ako se ti podaci uzmu u odnos s ukupnim brojem stanovništva na području nadležnosti svakog pojedinog centra, stanje u Baranji u odnosu na druga područja Županije još uvijek značajno prednjači po lošijoj socijalnoj slici.

Važnu ulogu u procesu decentralizacije socijalne skrbi imaju i jedinice lokalne samouprave. Uspoređujući ukupna izdvajanja jedinica lokalne samouprave u 2017. godini (5 jedinica nije dostavilo podatke), u odnosu na 2016. godinu, vidljivo je da su jedinice lokalne samouprave za troškove stanovanja socijalno ugroženih građana, a što im je zakonska obveza, izdvojile oko 1.700.000,00 kuna

manje. Za druge oblike socijalnih davanja, kao određeni nadstandard utvrđen njihovim općim aktima, izdvojile su oko 5.700.000,00 kuna više što potvrđuje da jedinice lokalne samouprave pokazuju veliku osjetljivost prema socijalno najugroženijim građanima.

Ono što je zapaženo u zadnjih nekoliko godina je činjenica da se u sustavu socijalne skrbi sve više razvijaju novi oblici socijalnih usluga. Sve je veći broj građana koji se žele baviti pružanjem usluge smještaja u obiteljskim domovima te na taj način rješavaju i posao za sebe i svoju obitelj. U odnosu na 2016. godinu kada ih je bilo 34, u 2017. godini uslugu su pružala 33 obiteljska doma od kojih su 2 povećala smještajne kapacitete. Uz to, još 3 doma su se preregistrirala u ustanove, a 1 u podružnicu ustanove. Također se razvija i socijalna usluga pružanja pomoći u kući koja obuhvaća organiziranje prehrane, obavljanje kućnih poslova, održavanje osobne higijene te zadovoljavanje drugih svakodnevnih potreba korisnika, a koja omogućava korisnicima da što duže ostanu u vlastitoj obitelji. Takvu skrb, osim domova za starije i nemoćne osobe, pruža sve veći broj civilnih udruga što svakako treba i dalje poticati.

Domovi za starije i nemoćne osobe čiji je osnivač Županija su popunjeni i velike su liste čekanja, a što je dokaz kvalitetne usluge i relativno niske cijene smještaja, jer je preko 42% troškova sva tri doma ukupno sufinancirano iz sredstava za decentralizirane funkcije. Dakle, cijena usluge u tim domovima nije tržišna. Kod privatnih pružatelja usluga smještaja ima slobodnih kapaciteta, a što je zasigurno rezultat tržišne cijene koja se kreće do 5.500,00 kuna.

Bitno je i napomenuti da na području Županije nedostaje ustanova za pružanje usluga skrbi osobama s mentalnim i fizičkim poteškoćama kao i ustanove za smještaj osoba s Alzheimerovom i drugim demencijama. Međutim, započela je izgradnja centra za pružanje usluga skrbi za osobe s poremećajem iz autističnog spektra.

I kao zaključak svega, iako su socijalni i ekonomski pokazatelji nešto bolji nego prethodnih godina, još uvijek je socijalna slika Županije prilično loša. Samo otvaranje novih radnih mjesta i poboljšanje ekonomske situacije može poboljšati i socijalnu i demografsku sliku Županije. Činjenica je da demografska slika značajno utječe na broj korisnika prava i usluga u socijalnoj skrbi, a time i na socijalnu sliku Županije jer se povećava broj starijeg stanovništva u odnosu na broj mlađih radno aktivnih osoba što za posljedicu ima i veće opterećenje socijalnog, zdravstvenog i mirovinskog sustava.